

YICH DAN' BZOJ POSTL SAN PABLO KE BE'NN KA' LLA'A ROMA

*Pablon' llwape' lliox be'nn ka' nxenra'll Jesu-
criston' lla'a yellen' nzi'i Roma*

¹ Nada' Pablo llzoja' re'. Llona' biteze da ne Xanllo Jesucriston'. Dios na' breje' nada' naka' postl ke'e, bse'le' nada' nench na' llyixjwe'ra' Di'll Wen ke'en.

² Dios na' ba bzenre' be'nnachen' Di'll Wen ke'en, bene' nench bni't be'nn be'e ak xti'lle'n kana', na' bzoj ake'n.

³ Di'll Wen ke Diosen' llzejnie'n lli'o ke Xhi'nn'e' Xanllo Jesucriston'. Le'en gorje' goke' ka be'nnach rao dialla ke da rey David.

⁴ Spíritu ke Diosen' broe'n nak Xanllo Jesucriston' dogarje Xhi'nn Dios, na' nape' yel wak, le babane' radj be'nn wat ka'.

⁵ Na' neto' dan' llonlira'llto' Xanllo Jesucriston', ben Diosen' da wen keto', le breje' neto', na' bse'le' neto' llyixjwe'to' xti'lle'n, nench na' chanll be'nn wxenra'll Le'e, na' chejle' ake' ke'e, na' wzoa ake' xti'lle'n doxhente yellrio.

⁶ Ka'n ba brej Diosen' re', nench nakre rallna'a Jesucriston'.

⁷ Llzoja' da ni ke yeololre lla're Roma na', re' ba brej Diosen' nakre rallne'e, nllie're' re'. Na'll llnnaba' rawe'n ren rao Xanllo Jesucriston' gakerén akchgue' re', na' wzoa ake' yichjra'llda'ore so kwezre nbaraz.

Pablon' lle'nre' ljara'nne' be'nn ka' lla'a Roma

⁸ Zga'tek nnia' re', Jesucristo na'n, zoe' llakrene' nada' nench lloa'a yel llioxken ke Diosen' ke yeololre, le be'nn ka' zjalla'a doxhen yellrio na', lloe' ake' di'll kan' nxenra'llre Criston'.

⁹ Nnezke Diosen' yo'y ras kat llalwille'n, llnnaba' gakrene' re'. Nake' be'nn nxenra'lla' do yichj do ra'lla', na' llona' xchine', lloa'a xti'll Xhi'nne' Jesucriston'.

¹⁰ Na' llnnaba' rao Diosen' gonne' latj yedwia' re', le ba gok scha bi nna yeda'.

¹¹ Lle'nra' yedwia' re', nench wzejnie'llra' re' ye ra't wxenra'llya'nre Diosen'.

¹² Nada' ren re' setipllo wtipra'll lwelljlo wx-enra'll-llo Jesucriston'.

¹³ Be'nn bi'che, lle'nra' nnézere da zan ras ba gokra'lla' yedwia' re', na' bi nna gak yeda'. Lle'nra' yeda' yedyena' xchin Diosen' gan' zore na', nench chanre chejle're ke Jesucristo kan' ba jena' yezikre yell ka' gan' ba bya'a.

¹⁴ Da llaya'l gona' we'rena' yeolol be'nne di'll ke Jesucriston' be'nn lla'a lyell, be'nn lla'a yi'xe, be'nn llejnie', na' be'nn bi llejnie'.

¹⁵ Ke len na' lle'nra' kwis we'rena' re' zjalla'a Roman' xti'll Diosen' kan' ba jea'n do ga yobre.

Di'll Wen ke Criston' nsa'n yel wak ke Dios

¹⁶ Bi lliye'ra' dan' lloa'a Di'll Wen ke Jesucriston', le len na' nsa'n yel wak ke Dios nench yerá yeolol be'nn llejle', la'kze be'nn Israel, na' be'nn bi nak be'nn Israel.

¹⁷ Na' Di'll Wen ke Jesucriston' llzejnie'n lli'o, cha' be'nn llonlira'lle Jesucriston', Dios na' gone'

leake' be'nn wen, billre bi de da gonllo gakk-
llo be'nn wen rawe'n. Kan' nyoj xti'll Diosen'
nen: "Be'nnen' llonlira'll Diosen', nake' be'nn wen
rawe', na' ga't yel nban ke'e."

Do'l da de ke be'nnach

¹⁸ Diosen' zoe' yebán' ba broe're' be'nnachen',
ke chnaren' sa'kzi' yeolol be'nne bi llonlira'll Le'e,
be'nn llon da xhinnj. Na' dan' llon ake' da xhin-
njen', bi lle'n akre' gombia' ake' di'll li ke Diosen'.

¹⁹ Da llaya'l nnez akre' ke Diosen', ba nnez ak-
sre'n, le Dios na'kzen' ba broe're'n leake'.

²⁰ La'kze bi llre'llo Diosen', llre'llo kan' zoe' llne-
bie', na' nnézello de yel wak ke'e kan' bene' bxie'
yellrio ni, na' yeolol be'nnach llre'e akre' da ka' ba
bene' na'. Len na' bibi de wde' akre', ne ake' bi
nnez akre' cha' zo Dios.

²¹ La'kze nnez akre' zo Diosen', bi llonlira'll ake'
Le'e, ni ke lloe' akze' Le'e yel llioxken. Bibi za'k
xhbab ke ake'n, na' nchol yichjra'llda'o ake'.

²² Ne ake' nak ake' be'nn si'n, na' gok ake' ka
be'nn bi llejnie'.

²³ Ba bkwas ake' Diosen' ka'le, la'kze nake' le
zerawe be'nn za'ke, na' zoe' zejlikane. Na' ba
llonlira'll ake' no lwa'a ke be'nnach be'nn llde ke,
be'nn llon ake' roraz Dios, na' no lwa'a lsa'ke ba zo
xire, no ba zo tap nia'na'a, na' no ba nxhob le'e.

²⁴ Ke len na' bsanra'll Diosen' leake', dan' llon
ake' da xhinnjen', na' kon kan' nen lo ra'llda'o ake'
na', na' bale' llon ake' da llawé xpe'r ake' ren lwellj
ake' da nak zdo'.

²⁵ Brej yichj ake' di'll li ke Diosen', na' llon-
lira'll ake' da wenra'llre. Llonlira'll ake' ke da ka'
ben Diosen', na' bi llejle' ake' ke Dios be'nnen'

llaya'l gonlira'll-llo, gonllo xhen ke chnare. Ka'n gakhcha.

26 Ke len na' Diosen' brej yichje' leake' dan' llon ake' da yel zdo', kon ka nen lo yichjra'llda'o ake'. Rente bal no'r ka' llon ake' da ke llaya'l gon no're, na' llo'yele lwellj ake' nench na' llonrén ake' leake' txhen, llon ake' da bi llaya'l gon ake'.

27 Na' ni't be'nn byio be'nn bi lle'n akre' sorén ake' no're, llawé akre' lwellj be'nn byio ake, na' darén lwellj byio ake', llon ake' da nak zdo'. Na' dan' ba blleyi' kwerp ke ake' na', naken da llaya'l sa'kzi' ake' yel wen da xhinnj ke ake' na'.

28 Ba brej yichj Diosen' be'nn ka' bi lle'ne wzoa xti'lle'n, na'llen' nna ni't akle' llon ake' da ke llaya'l gon ake', kone xhbab da nak ke nxhia ke ake' na'.

29 Llon ake' yeolol da xhinnje, be'nn byio darén ake' no'r bi nak no'r ke ake', na' no're darén ake' be'nn byio bi nak be'nn ke ake', nak ake' be'nn xhe'e, be'nn wen da xhinnj, zera'll ake' da de ke be'nne, nak ake' be'nn wen xhia, be'nn wachach llwie lwellje', dil ake', ziye'e ake', nak ake' be'nn bi llzenay.

30 Llasné llaschach ake' ke be'nne, llkwas ake' Diosen' ka'le, bibi bara'nn llap ake' be'nne. Llayoe'rao kwín ake' ll-lan ake' da wen, llarjla'll ake' gon ake' bi da xhinnj, bi llzenay ake' ke xaxhna' ake'.

31 Bi llejnie' akre', da ba bne ake' gon ake' bi llon ake'n, nono llayombia' akre', bi llazi'xhen ake' ke be'nne, na' bi llaya'chra'll ake' be'nne.

32 Ba nnez aktere' kan' ba bne Diosen' gone' yellayrao be'nn ka'. Na' la'kze nnez akre' kan'

ne'e na', nao akse' llon ake' da xhinnjen', na' llawé akre' kat ba nao be'nn yobre llon ake' kan' llon leake' na'.

2

Diosen' zeje' lixhej llonne' da sa'kzi'llo

¹ Ke len na' bibi de wde'ro' noteze nako' rwe' be'nnach, cha' ll-liayi'llo' be'nn yobre, le katen' ll-liayi'llo' be'nn yobre, ll-liayi'llkze kwino', le toz ka llonkzo', ka llon leake' na'.

² Nnézkwello Dios na', gone' da sa'kzi'llo, ni ke da xhinnjen' llonllo, ka da ka' ba bnia' na', na' zejke lixhej kan' gone' na'.

³ ¿Na' llakro' cha' bibi gonn Diosen' da sa'kzi'o cha' ll-liayi'llo' be'nne, na' naote'o llono' kan' llon ake'n na'? Bi llaya'l gakro' wara'o rao yel llza'kzi' ke Diosen', ka nak da ka' llono' na'.

⁴ ¿Bi llakbe'ro' Diosen' nake' be'nn cha'o, na' be'nn xhenra'lle la'kze napllo do'le? Diosen' llone' ka' nench gakbe'ro' da xhinnjen' llono', na' yeyatro'.

⁵ Rwe' nako' be'nn zid kwis, bi llayatro' da xhinnj ka' llono'n, na' llonllo' bi'ch da xhinnj ko'on nench waslli'oll Diosen' da wsa'kzie' rwe' kate llin lla wchoybie' ke be'nnach. Kana' wroe'n zejke' lixhej kan' wchoye' sa'kzi' toto be'nn ren yeolol da ben ake'.

⁶ Kana'n gone' ke totollo kon ka ben totollo.

⁷ We'e yel nban zejlikane ke be'nn ka' gon da wen la'kze biteze yellayrao ake', be'nn ka' llayir-lla'lle akre gon ake' nench yedo'l akre' gan' lliia Dios ke chnare, na' nench yeyazra'll Diosen' kan' gon ake' na', na' nench gone' leake' be'nn za'ke.

⁸ Na' gaklle'e we'e yel llza'kzi' ke be'nn ka' llon kon da nen ke ake', na' bi llejle' ake' di'll li ke Diosen', llon ake' kan' ne da xhinnjen'.

⁹ Yeolol be'nnach llon da xhinnj sa'kzi' ake' yellayrao ake', zga'tek be'nn Israel ka' yellayrao, na'tellre noteze be'nn bi nak be'nn Israel.

¹⁰ Zan be'nn ka' llon da wen, we'e Diosen' leake' yel banez ke ake', na' yel bara'nne, na' gone' so ake' wen. Zga'tek be'nn Israel ka', na'tell yezikre nollre be'nne.

¹¹ Diosen' bi llale'e ke ke be'nne.

¹² Be'nn ka' bi nombia' ley dan' bzoj da Moisésen', na' llon ake' da xhinnj, Dios na' gone' da kweyi' ake' la'kze bi nombia' ake' ley na', wchoybie' ke ake' le nnez akre' llon ake' da xhinnj na'. Na' be'nn ka' nombia' akse' leyen', na' llon ake' da xhinnj, Diosen' wchoybie' ke ake' kon ka ne ley na'.

¹³ Kere dan' yénzello ley na', gaktello be'nn wen rao Dios, llaya'l gonllo kan' nen na', na'llen' gakllo be'nn wen rawe'n.

¹⁴ Be'nn bi nake be'nn Israel, bi nombia' ake' ley dan' bzoj da Moisésen'. La'kze bi nombia' ake' leyen', kon lo ra'llda'o ake' na', llwia ake', na' llon ake' da wen na', na'llen' naksen ka to ley ke ake'.

¹⁵ Nnezjekze lo ra'llda'o ake'n llaya'l gon ake' ka dan' nllia leyen' bia'a gon ake' na', le llon ake' ra't wejen'. Na'llen' nneze yichjra'llda'o ake'n dan' llon ake'n, cha' naken wen o cha' naken da xhinnj.

¹⁶ Kan' gak kate llin lla gon Diosen' rao na'a Jesucriston', choyrawe' ke bi da ba ben totollo la'kze da nga'che, cha' da wen o cha' da xhinnj. Kan' nia' katen' llyixjwe'ra' Di'll Wen ke Jesucriston'.

Be'nn Israel ka' bi llon ake' kan' ne ley na'

17 Rwe' ne'o nako' be'nn Israel, cheke llakro' zo'o wen rao Dios, na' nxenra'llo' dan' nombia'o ley na', na' llonxhen kwino' rao Dios.

18 Na' nombia'o akren' llazra'll Diosen', na' llakbe'ro' bin' nak da wen, na' bin' nak da xhinnj.

19 Na' llakro' za'kro' ko' nez be'nn ka' bi nombia' xti'll Diosen', na' ko' beni' lo yichjra'llda'o be'nn bi nombia' Dios.

20 Na' llakro' wak wzejnie'ro' be'nn bi llejnie', na' llakro' wak wroe' wsedro' be'nn kobe xti'll Diosen', le ne'o nombia'o di'll li ke'en, dan' nsa'a doxhen dan' llaya'l nneze be'nne.

21 Rwe' llroe' llsedro' be'nn yobre, ¿bixchen bi llroe' llsedre kwino'? Rwe' ne'o bi llaya'l kwanllo, ¿bixchen llbano' rwe'?

22 Rwe' ne'o nono gak tarén xho'r be'nne o xhyio be'nne, ¿bixchen llono' rwe' ka'? Rwe' llwiero' lwa'a da llonlira'll be'nne, ¿bixchen lljalano' gan' nkwa'a aken na'?

23 Llonxhen kwino' kwis dan' llsedo' leyen', na' llitjro' Diosen' le bi llono' kan' nen na'.

24 Ke len na' nyoj xti'll Diosen' nen: “Ni ke re'n nnechach ake' ke Diosen', be'nn ka' bi nak be'nn Israel.”

25 Cha' llonllo kan' ne ley na', za'ksen dan' ba bzollo sen dan' nzi'i circunciación le' kwerp kel-lon', dan' zeje di'll, lli'o be'nn Israel nakllo yell ke Diosen'. Na' cha' bi llonllo kan' ne leyen', bibi za'ken dan' ba bzollo sen na'.

26 Na' cha' be'nn la'kze bi nna soe' sen na', na' llone' kan' ne ley ke Dios na', nakse' txhen ren be'nn ka' zo sen na'.

27 Na' be'nn ka' llon kan' ne ley na', la'kze bi zo ake' sen dan' nzi'i circuncisión na', leake' wroe' akre' de do'l keré, le nere nzedre leyen', na' bi llonre kan' nen na'.

28 Kere nello nakllo dogarj be'nn Israel dan' naollo ka dan' nao leake' na', na' dan' zollo sen to ko'llre kwerp kellon'.

29 Gakllo dogarje be'nn Israel cha' llonlira'll-llo Diosen' do yichj do ra'll-llo. Na' dan' ne ake' zo ake' sen na', lli'o ba nakllo ka to be'nn zo sen lo yichjra'llda'o. Na' ka nak da ni, kere le' yichen' llzejnie'n lli'o gonllo da ni, Spíritu na'kzen' ba yo'n lo yichjra'llda'ollo llzejnie'n lli'o. Na' be'nnen' llon ki, llayazra'll Diosen' le'e, la'kze be'nnach yobre bi llayazra'lle' kan' llone'.

3

1 ¿Bixha da wen llga'nn ke lli'o be'nn Israel, gorjillo rao dialla ke xozxta'ollo ka'? ¿Bixha da wen bga'nn dan' bzollo sen dan' nzi'i circuncisión?

2 Da xhen da bga'ne. Le Dios na' be'e da xozxta'ollo ka' xti'lle' dan' nyoj ke yeolol be'nnach.

3 ¿Akxha gak chet ka' bal be'nne bill gak ake' be'nn li ren Diosen'? ¿Len gonen bill gak Diosen' be'nn li?

4 Ka'a, bi gone' ka'. Gonkze' kan' ne'e na', le yo'y ras ne Diosen' di'll li, la'kze cha' llin lla kate yeolol be'nne we'e ake' di'll wenra'lle. Ganni llak kan' nyoj xti'll Diosen' nen:

Rwe' wroe'ro' be'nnach lloe'o di'll li katen' nne'o. Na' ka nak be'nn ka', llak akre' bi llono' kan' ne'o na',

wllin lla wayakbe'e akre' llonkzo' kan' ne'on.

⁵ Na' cha' kate llonllo da xhinnj llroe'n ka be'nn wen nak Diosen', ¿bixha nnello? ¿Nnelo Diosen' nake' be'nn wen da xhinnj dan' llonne' yel llza'kzi' kello kate llonllo da xhinnjen'? (Llnia' kan' ne to be'nnach.)

⁶ Bi naken ka', chenak naken ka', ker wak gon Diosen' yel koxchis kellon' chet ka'.

⁷ Na' cha' di'll wenra'll dan' nia' na', wakrenen nench na' da li ke Diosen' gakllen xhen, ¿bixchen ll-liayi'll ake' nada' ka to be'nn wen da xhinnj?

⁸ Na' chet ka' naken ka', ¿bixchen bi gonllo da xhinnj nench na' gak da wen? Na' kin' ne bal be'nn ake, nench bi wkwa'nn ake' neto' wen, ne ake' ka'n dato' llroe'to' be'nne. Na' ka nak be'nn ki llaya'l yellayrao ake', ni ke dan' ne ake' ka'.

Yeololtello de do'l kello rao Diosen'

⁹ ¿Akxha cha'? ¿Naklle lli'o be'nn Israel be'nn wenlle ka nollre be'nne? Ka'a, bi nakllo ka'. Le ba bre'llo toz ka nakllo lli'o be'nn Israel ren noteze be'nne, le yeololtello nonllo da xhinnj.

¹⁰ Le xti'll Diosen' nyojen nen:
Ni to nono zo be'nn zeje llone' da li.

¹¹ Notno llra' be'nn llejnie' gone' kan' ne xti'lle' na', notno llayirj Diosen'.

¹² Yeololte be'nnach nao ake' nez xhinnj, yeolole' ba nbeyi' ake'.

Ni to nono llra' be'nn llon da wen.

¹³ Ka to ba ke be'nn wat, da la' zban da bi neyj kwasro, ka nak yellj yen ake'n,

xti'll ake'n llxoayayen be'nne,
na' di'llen' lloe' ake'n naken ka yerb ke bel znia.

¹⁴ Zre di'll yel ya' lla'a lloa' ake'n.

15 Bi gaze llde'e akre', na' le llyob aktere' llot ake' no be'nne.

16 Gateze zjake' nsa'a ake' yel ya'ch yel zi' kan' llon ake' na'.

17 Bi lloe' ake' latj ke lwellj ake' so ake' nbaraz.

18 Na' bibi yel lleb ke Diosen' nombia' ake'.

19 Nnézkzello yeolol lli'o nombia'llo leyen', ke lli'o ya'nnen' nen ka' nench bibi de nnello, na' renkze yeolol be'nn lla'a doxhen yellrio, nak ake' be'nn wen da xhinnj rao Dios, na' dekz de ga't yel llza'kzi' ke ake'.

20 Le ke nak Diosen' bi yeke'e xto'l be'nn ka' ka'le, la'kze nne be'nnen' bene' kan' ne ley na', le ke nake leyen' naken to da llyixjwe'n lli'o nakllo be'nn wen da xhinnj.

Yel wasran' za'n ni ke dan' wxenra'll-llo Xanllon'

21 Na' nna' ba broe' Diosen' kan' llaya'l gonllo, nench yeke'e do'l kello, na' billbi llzoa leyen' bi da ka' llaya'l gonllo. Kwinkze ley na' llzejnie'n lli'o wllin lla gon Diosen' ka', leska' ne dan' bzoj be'nn ka' be'e xti'lle'n kana'.

22 Ne Diosen' llaya'l wxenra'll-llo Jesucriston' nench yega'a bi do'l xhoa ko'll-llo. Naksen ke yeolol be'nne, le tozen' naksllorawe'n.

23 Le yeololtellon' ba benllo da xhinnje, na' ba nbi'yillo rao yel wasrá ke Diosen'.

24 Na' nllie' Diosen' lli'o, na' kere bi chixhjlloe'n yeke'e do'l kellon', le Xanllo Jesucriston' ba bnitrawe' bi da xhinnj ka' benllo.

25 Dios na' bse'le' Jesucriston' bzane' kwine' brarj xchene', ni ke lli'o be'nnach. Na' noteze be'nne gonlira'll ake' Le'e, wnitrawe' da xhinnj ke ake'n. Diosen' bse'le' Le'e nench zeje lixhej dan'

bdape' yel llxhenra'll, bazi'xhene' ke da xhinnj benllo kana'.

²⁶ Leska' bse'le' Le'e nench broe're' zeje lixhej dan' llake'e do'l ke yeolol lli'o ba llonlira'll-llo Jesúsén'.

²⁷ Bi llaya'l wayoe'rao kwinllo nnello nakllo be'nn wen. ¿Yelloj dan' ka'le! ¿Bixchen? Le kere nello nakllo be'nn wen na', ni ke dan' benllo ka ne ley na', zan ni ke dan' bxenra'll-llo Jesucristo na'n.

²⁸ Na' llayonllo xhbab, Diosen' llake'e do'l ke be'nnach dan' llxenra'lle' na', na' kere dan' llone' kan' ne ley na'.

²⁹ ¿Llákere cha' nak Diosen' toze Dios ke be'nn Israel ka'zen'? ¿Kere nakse Dios ke be'nn bi nak be'nn Israel? Da li nakse' Dios ke be'nn ka' bi nak be'nn Israel.

³⁰ Le toze Diosen' zo, na' Le'en llake'e do'l ke yeolol-llo, kon cha' llonlira'll-llo Jesucristo na', le toze ka'n llónkzere' lli'o, zo sen dan' nzi'i circuncisión, na' ren be'nn bi zo sen.

³¹ ¿Llákere cha' llonllo leyen' ka to da bibi za'ken dan' llonlira'll-llo Jesucriston'? Ka'a bi llonllon ka', zan llroe'llo naken da za'ke.

4

Kan' bxenra'll da Abraham na'

¹ Xozxta'ollo da Abraham na', ¿bixhan' bado'le'?

² Chenak Abraham na' bne Diosen' ke'e, nake' be'nn wen ni ke dan' bene' na', za'ken wayoe'rao kwine', zan bibi de da gak wayoe'rao kwine' rao Diosen'.

³ Le kin' ne xti'll Diosen' dan' nyojen: “Abraham na' benlira'lle' Dios, na'llen' bne Diosen' ke'e, nake' be'nn wen rawe'.”

⁴ Kat to be'nne llone' llin, llone' gan raxhje', na' xan llin na' bi llone' le'e okré kat lloe' raxhje' na', le da llaya'lkze si'i be'nn wen llin ke'e na'.

⁵ Na' to okré'n' llon Diosen' ne'e, cha' lli'o llonlira'll-lloe', nakllo be'nn wen la'kze bibi benllo da gak wayoe'rao kwinllo. Le Dios na'n llnitrawe' da xhinnj kellon' cha' nxenra'll-lloe'.

⁶ Leska' bne Daviden', nbaraz naken ke be'nn ka' llitrao Diosen' da xhinnj ke ake'n, na' bibi llwie' cha' bi da ba ben be'nne.

⁷ Daviden' bne'e:
Nbaraz ke be'nn ka' ba bazi'xhen Diosen' ke ake',
bi da xhinnj ba ben ake'.

Nbaraz zo ake' cha' ba bnitrawe' do'll ke ake'.

⁸ Nbaraz ke be'nn ka', bibi do'll llxoá Diosen' ko'll ake'.

⁹ ¿Llákere cha' be'nn ka' zo sen da nzi'i circuncisión na'zen', gak so ake' nbaraz kan' bne'e na'? Kere leakze'n, renkze be'nn ka' bi zo sen na', gak so ake' nbaraz, le ba bnello Dios na', bazenia'ne'e da Abraham na', ni ke dan' bxenra'lle' Le'e na'.

¹⁰ Bne'e ke da Abraham na', nake' be'nn wen, kan' bi nna soe' sen dan' nzi'i circuncisión na'; kere bayollre bzoe' sen na' bne'e ka'.

¹¹ Na' bde bxenra'lle' Dios na' bzoe' sen na', na' zeje di'll bnitrao Diosen' da xhinnj ke'en, dan' ba nxenra'lle' Dios na'. Na'llen' gok Abraham na', xozxta'o yeolol be'nne llonlira'll Dios nench nnitrao da xhinnj ke ake'n, la'kze bi nna so ake' sen na'.

¹² Leska' nake' xozxta'o be'nn ka' zo sen dan' nzi'i circuncisión, kere dan' zo ake' sen na', zan ni ke dan' llonlira'll ake' Diosen', kan' benlira'll da Abraham na' Le'e, kan' bi nna soe' sen dan' nzi'i circuncisión na'.

Diosen' bene' wen ke da Abraham na' dan' bxenra'lle' Le'e

¹³ Diosen' golle' da Abraham na', gak wen ke ake' ren be'nn za garje' rao dialla ke'e, gak ke ake' doxhen yellrion'. Ka'n bcheb Diosen' gone' ke da Abraham na', le bxenra'lle' Le'e. Na'llen' bne Diosen' nake' be'nn wen, kere dan' bene' kan' ne ley na'n.

¹⁴ Cha' Dios na' nne'e kon be'nne gon doxhen kan' ne ley na', gakte ke ake' yellrio ni, bibi zejen gonlira'll-llo Diosen' chenake, na' bibi zejen dan' bne'e gone' wen ke be'nne za garje' rao dialla ke da Abraham na'.

¹⁵ Leyen' nsa'n yel llza'kzi' ke be'nnach, le bi llon ake' kan' nen na'. Cha' bibi leyen' de, dan' ne bin' llaya'l gon lli'o be'nnach, bibi do'l kello ga'te.

¹⁶ Kan' naken, noteze be'nne llonlira'lle Diosen', none' leake' ka xhi'nn dialla ke da Abraham na', na' Diosen' gone' nench leake' gak wen ke ake' kan' bchebe' ke da Abraham na'. Na' kere be'nn nombia' ley na'ze, gon Diosen' wen ke ake'. Da likzen' gon Diosen' wen ke noteze be'nne gonlira'll Le'e, kan' benlira'll da Abraham na' Le'e. Ka'n gone' nench wroe'n to okré'n' llone' ke be'nne llonlira'll Le'e.

¹⁷ Na' llak kan' golle' da Abraham na', bne'e: “Ba nzoa' rwe' gako' xozxta'o be'nn lla'a yell zan.” Diosen' be'nnen' benlira'll da Abraham na', nape' yel wak nench yesbane' be'nn wat, na' llak llone' da bi nna gak.

¹⁸ Abraham na' bi bnnezre' akre gak kan' bne Diosen' gak, kon bzoe' byeje' ke Diosen', na' bzoe' rez gon Diosen' nni't be'nn zan xhi'nn dialla ke'e.

Kon kan' goll Diosen' le'e: "Cha'chga xhi'nn di-
alla'o."

¹⁹ Bzokze' byejele' kan' goll Diosen' le'e na', la'kze
ba nake' be'nn gor kwis kere wakll so xhi'nne', le
ye ra'tze gone' to gayoa (100) iz, na' no'r ke'e, Sara
na', nake' be'nn will.

²⁰ Bzoteze bzoe' bxenra'lle' Dios, na' bi gok-
ganre' kan' goll Diosen' le'e na', bzechichkze' bx-
enra'lle' Dios be'rawe' Le'e.

²¹ Abraham na' byejele'ya'nne' kwis nap Diosen'
yel wak nench gone' kan' golle' le'e na'.

²² Ke len na' bne Diosen' ke'e, nake' be'nn wen
dan' benlira'lle' Le'e na'.

²³ Na' dan' nyojen nen, Diosen' bne'e nake'
be'nn wen dan' benlira'lle' Le'e na', kere ke Abra-
ham na'zen' nyojen ka'.

²⁴ Leze ka'kzen' nyojen ke yeolol-llo, le leska'
nen ke lli'o nakllo be'nn wen rawe'n dan' nx-
enra'll-llo Dios, be'nnen' basbán Xanllo Jesúsén'
radj be'nn wat.

²⁵ Le'e bzane' kwine' bet ake' Le'e nench wni-
trao Diosen' do'l kello, na' babane' radj be'nn wat
nench gakllo be'nn wen rao Diosen'.

5

Nbaraz zollo rao Diosen' nxenra'll-llo Criston'

¹ Ka nak lli'o, dan' ba nxenra'll-llo Jesucriston',
ba bne Diosen' nakllo be'nn wen, ke len na' ba
zollo nbaraz rawe'n.

² Dan' nxenra'll-llo Jesucristo na', zokze Diosen'
nllie're' lli'o, na' llawello ba nnézello lljazollo
nbaraz kan' zo Le'e na', kat yellinllo gan' llie' na'.

3 Na' kere ke lezen na', leska' llawello kat za'kzi'llo, le nnézello cha' za'kzi'llo, llonen nench zello war; na' da ni llonen nench llakxhenra'll-llo.

4 Na' cha' llonxhenra'll-llo kat bi da ll-layraollo, nakbie'kze zello nxenra'll-llo Diosen'. Na' cha' zello llonlira'll-lloe' na', gonllo rez yellinllo gan' llie' na'.

5 Na' dan' llonllo rez yellinllo gan' llia Diosen', bi nnello naken da wenra'lle. Le ba baslla'a Diosen' lo ra'llda'ollon' kon ren yel nllie' ke'en, dan' ba bene' zorén Spíritu ke'en lli'o.

6 Lli'o nakllo be'nn wen da xhinnj, na' bibi llak gonllo nench yesrá kwinllo rao Diosen', zan ka bllin lla bse'l Diosen' Criston', na' be'e latj gote' ni ke lli'o nap do'le.

7 Gaga zo be'nne we'e latj got ake' le'e roraz be'nn yobre, la'kze cha' naken roraz be'nn llon da lixheje, o cha' wlojriz be'nn yeyaxhje' we'e yel nban ke'en got ake' le'e roraz be'nn yobre nak be'nn wen.

8 Diosen' broe're' nllie're' lli'o, na'llen' bse'le' Criston' gote' ni ke lli'o, la'kze zollo llonllo da xhinnj.

9 Na' dan' brarj xchen Criston' ni ke lli'o, Diosen' ne'e nakllo be'nn wen dan' nxenra'll-lloe' na'. Ke len na' gon Criston' bi sa'kzi'llo kat llin lla wchoy-bia' Diosen' ke yeololte be'nne.

10 Na' lli'o la'kze benllo ka to be'nn llwie Dios na', ba bazoe' lli'o nbaraz, ni ke dan' bzane Xhi'nné' Criston' gote' ni ke lli'o. Na' nna' ba bazorenllloe' wen na', na' llakbe'llo zokze Criston' wasre'e lli'o.

11 Na' kere da nizen', lekze ka' llawello nom-bia'llo Diosen' ni ke Jesucriston', le ke nak Cristo na', bene' bazorenllo Diosen' wen na'.

Adán ren Criston'

12 Ni ke dan' bi bzenay be'nn nellen' golle Adán na', bxhe da xhinnjen' yellrio ni, na' len nsa'n yel got. Kan' gok, bzorao llat yeolol be'nnach, le yeolole'n llon ake' da xhinnj.

13 Be'nnachen' bzorao ake' llon ake' da xhinnj kan' bzo da Adán na'te, la'kze bi nna ga't ley dan' bzoj da Moisésen'. Na' gan' bibi leyen' de, nono llon xhbab, cha' llon ake' da xhinnj.

14 Kan' bzoraon ke da Adán na'te ren be'nn ka' blla'rene', bllinte kan' bzo da Moisés na', yeololte' wasa'te' la'kze leake' bi ben ake' da xhinnj ka da xhinnjen' ben da Adán na'. Adán na' wsa'krébelloe' ka be'nnen' ye to za yed.

15 Da xhinnjen' ben da Adán na', bi yedilen ke da wen ke Diosen'. Na' ni ke da xhinnjen' ben toze Adán na', be'nn zan got. Zan da xhenll nak yel okré ke Diosen', na' be'nn zanll yerá ni ke dan' ben toze be'nn bllie' lli'o, Le'en Jesucriston'.

16 Na' da xhinnj ke to be'nnach bi gak wsa'krébellon ka da wen ke Diosen', le ke nake xto'l to be'nnachen', bga'nnen za'kzi' yeolol be'nnach, zan ke nake da nbaraz ke Diosen', yeolol lli'o be'nnach bayone' lli'o be'nn wen, la'kze da zan da xhinnj ba benllo.

17 Na' chet ka' yel goten' bnebia'n ni ke da xhinnjen' ben toze be'nnach, ka'n llaya'l chejnie'llo katken' ben Diosen' bllie're' lli'o, bibi bxha'kellon' bayone' lli'o be'nn wen ren Le'e, na' ka' nnebia'renlloe' rao yel nban koben', dan' benne' kello, ka nak bse'le' Xhi'nne' Jesucriston' ni ke lli'o.

18 Kan' nak dan' ben toze Adán na' da xhinnjen', na' wchoybia' Diosen' sa'kzi' yeolol be'nnachen'. Na' ni ke da wen dan' badyén toze Jesucriston', ke len na' llnitrawe' da xhinnj ke noteze ba llonlira'll Le'e, nench ga't yel nban zejlikane ke ake'.

19 Le da xhinnjen' ben Adán na', kan' bdichje' xti'll Diosen', kana'n bxhe da xhinnjen' dan' llon yeolol lli'o be'nnach. Na' dan' bzoa Jesucriston' xti'll Diosen', len na' bene'n nench bnitrao da xhinnj ke be'nnach.

20 Kan' be'e Diosen' ley ke'en dan' bzoj da Moisésen' kana', blli'oll da xhinnj da ben be'nnach, le bi ben ake' kan' nen na'. Na' la'kze blli'o da xhinnjen', ka'kze blli'oll yel nllie' ke Diosen'.

21 Na' ka'kzen' bnebia' da xhinnjen' dan' nsa'a yel goten', leska' ka'kzen' de yel nllie' ke Diosen' llnebia'n nench na' yesrán lli'o rao biteze do'l kello de, na' gonne' yel nban zejlikane kello, dan' ba nxenra'll-llo Xanllo Jesucristo na'.

6

Bill we'llo latj nnebia' da xhinnjen' lli'o

1 ¿Bixha llaya'l gonllo nna', le ba nnézello nllie' Diosen' lli'o? ¿Wnaoll-llo gonllo da xhinnjen', na' yezi'xhenlle' kello?

2 Kere ka'n gonllo. Kan' bzorao llonlira'll-llo Cristo na', bill bnebia' da xhinnjen' lli'o. ¿Bixchen le da leze lle'nello sollo gonllo da xhinnjen'?

3 ¿Bi nnézere kan' zejen dan' blloallo nis? Zeje di'll nakllo txhen Xanllo Jesucristo be'nnen' got ni kello.

⁴ Na' dan' blloallo nis na', nnello bga'chllo kan' bkwa'ch ake' Cristo na'. Na' kon kan' basbán Xallo Diosen' Le'e radj be'nn wat ka' kone yel wak xhen ke'e na', ka'n bene' ke lli'o, bache'e yichjra'llda'ollon' nench so kwezllo gonllo da wen.

⁵ Le kan' gokllo txhen ren Criston' kan' gote'n, ka'kzen' gakklo'e txhen ka naken babane'n.

⁶ Ba nnézello kan' gokllo txhen ren Criston' kan' bde'e le' yay cruzen', leska' yichjra'llda'o lli'o bda'renen Le'e le' yay cruzen' nench bill gonllo da xhinnj, na' bill nnebia' da xhinnjen' lli'o.

⁷ Le ke llak ke to be'nn wat, bill nnebia'll da xhinnjen' le'e.

⁸ Le cha' nakllo txhen ren Criston' ka naken gote'n, nnézello leska' sorenllø'e txhen ke chnare.

⁹ Le nnézkzello Criston' babane' radj be'nn wat ka', na' bill gate' da yobre, bill gak nnebia' yel goten' Le'e.

¹⁰ Na' kan' got Criston', tozen' gote', ni ke xto'l yeolol be'nne. Na' nna' nbane' nakrene' Diosen' txhen.

¹¹ Na' ka' re', legón kwinre ka to be'nn wat rao da xhinnjen', nench na' bill sore gonren, na' banchga re' gonre kan' lle'ne Diosen', na' gacre toze ren Xanllo Jesucriston'.

¹² Ke len na' bi we'llo latj nnebia' da xhinnjen' xpe'rllon', le naken da kweyi', na' gonchekllo da xhinnjen' zera'llen na'.

¹³ Bi llaya'l gon nia'na'llon' rao na'a daxi'on nench gonrenen leaken llin gak da xhinnj. Llaya'l gonllo kwinllo rao na'a Diosen', na' gonllo da wen na' lle'ne Diosen', gonllo ka to be'nn nban radj be'nn wat ake.

14 Batna' ka nna zerenllo ley dan' bzoj da Moisésen', bnebia' da xhinnjen' yichjra'llda'ollon'. Zan nna' bill gak nnebia' da xhinnjen' lli'o le ba zerenllo yel okré ke Diosen'.

Be'nnen' llon da xhinnjen' nake' ka be'nn zo xan

15 ¿Akxhan' gonllo nna' cha'? Ke nak bill llnebia' leyen' lli'o, na' ba zerenllo yel okré ke Dios, ¿wakse gonll-llo da xhinnjen' chet ka'? ¿Ka'a bill gak!

16 Nnézello cha' ba llzenayllo ke to be'nne llonllo biteze da ne'e, lloe'llo latj llnebie' lli'o. Kan' naksen ke lli'o cha' lloe'llo latj nnebia' da xhinnjen' lli'on, na' nnézello da xhinnjen' nsa'n yel got; zan cha' zollo llzenayllo ke Diosen', na'llen' zejzlllo llonllo da wen kan' lle'nre' na'.

17 Na' nna' llioxken Dios, la'kze batna' bzenayre ke da xhinnjen', na' nna' ba bayakre rallna'a Dios, ba llzenayre do yichj do ra'llre xti'lle'n.

18 Dios na' ba babeje' re' rao da xhinnjen', na' ba nakre be'nn ke'e nench sore gonre da wen.

19 Ba bzejnie'ra' re', bia'a di'll ke bi da llak ke lli'o be'nnach nench na' chejnie're. Na'llen' llepa' re', kan' bzore bentezre da nak zdo' ren xpe'r-re, na' benre da xhinnj kwis, ka'n llaya'l gon kwinre nna' rao na'a Dios, na' gonre da wen nench na' chazra'll Diosen' kan' llonre na'.

20 Kan' nna llnebia' da xhinnjen' re', bi benre da zej lixheje.

21 ¿Bixha banez bre're ka nak yeolol da ka' benre kana'? Na' nna' lliye're lljadinra'llren', na' llakzbánere kan' benre, le nnézere rao yel gotten' lljwa'n re'.

²² Lli'o ba babej Diosen' xhnia' da xhinnjen', na' yo'llo rao ne'e na'. Len na' zejll llonllo da wen kan' lle'ne Diosen', na' gonne' lli'o yel nban zejlikane.

²³ Le yel goten' gonllo gan cha' llonllo da xhinnjen', zan cha' lli'o nakllo txhen Xanllo Jesu-criston', Diosen' da gonnze' yel nban zejlikane kello.

7

Ka to be'nn ba got nakllo rao ley ke da Moisésen'

¹ Be'nn bi'che, da ni nia' re', le nombia'kzre ley dan' bzoj da Moisésen'. Na' nnézere kat de to da llia bia'a gon be'nnache, llaya'lkze' gone'n chak nbane'.

² Ka ke to no'r nchayna'a, kat nna nban xhyiwe', llaya'l sorene' le'e, kon kan' ne ley na' gone'. Na' cha' ba got xhyiwe'n, kana' ba bare'e rao ley dan' nllia bia'a sorene' be'nn ke'en.

³ Cha' no'r na' sorene' be'nn byio yobre, na' nna nban xhyiwe'n, naken xhia ke'e ka ne ley na', na' nake' ka xtoe'. Zan cha' ba got be'nn ke'e na', billbi de gon leyen', na' wak yechayne'e ren ye to be'nn yobre, bi naken xhia ke'e.

⁴ Be'nn bi'che, ka'n naken ke lli'o llonlira'll-llo Criston' ba bara'llo leyen', dan' be'e Criston' yel nban ke'en bet ake' Le'e le' yay cruzen'. Ke len na' ba nakllo Criston' txhen, be'nnen' babán radj be'nn wat ka', na' sollo gonllo kan' lle'ne Dios na'.

⁵ Kana' nna zollo llonllo da xhinnj kon ka nen lo ra'llda'ollo. Na' kan' bnnézello kan' ne ley na', benll-llo da xhinnjen' ye ra'te, na' len benen nench sa'kzi'llo ke chnare chenake.

6 Na' nna' ba nakllo ka be'nn ba got bill llnebia' leyen' lli'o, na' ba llonllo kan' lle'ne Diosen'; na' llonllon, kere dan' llebllo dan' ne ley na', zan llonllon dan' ba bakob Spíritu ke'en lo yichjra'llda'ollon'.

Da xhinnjen' yo' lo yichjra'llda'ollo

7 ¿Akxha nnello cha'? ¿Leyen' nsa'n da xhinnj? Ka'a bi naken ka'. Le ley na'n bzejnie' nada' bi dan' bi llaya'l gona', na'llen' bayakbe'ra' llona' da xhinnj. Na'll bnnezra' bi naken wen na', sera'lla' bi da de ke be'nne, le ley na' nen: “Bi sera'llre biteze da de ke be'nne.”

8 Na' ka bnnezra' kan' ne leyen', da xhinnjen' byo'llen lo yichjra'llda'wa'n, bzera'lla' gonlla' ye ra'ten'. Da li kat bi nnézello kan' ne ley na', bi llakbe'llo cha' llonllo da xhinnj.

9 Batna' bzoa' nbaraz bi bembia' leyen'. Bixha ka bnnezra' ka nen na', babán da xhinnjen' ye ra't dan' yo' lo yichjra'llda'wa'n, na' yezikre bena' da xhinnjen' dan' blleyi' nada'.

10 Na' bnnezra' ley dan' llaya'l gonn nada' yel nban na', bayollrenza'n rao yel gotre.

11 Le ke nak da xhinnjen' bxha'ken byazen le' ley na', na' bxoayayen nada', na' kone ley na'kze, bchoybia'n yellayrawa' ke chnare.

12 Ley dan' bzoj da Moisésen' naksen ke Dios, na' toto dan' nllian bia'a gonllo na', naksen da wen zejen lixheje.

13 ¿Akxha cha'? ¿Ley dan' nak da wen na'n lljwa'n nada' rao dan' sa'kzia'? ¡Ka'a, bi llonen ka'! Da xhinnjen' yo' lo yichjra'llda'ollo na'n, bi bennen latj gonllo kan' llaya'l gonllo, na' ke len na' blloy

kellon' sa'kzi'llo ke bi da ka' ba benllon'. Na' kan' llon leyen' llroe'n lli'o llwie Diosen' da xhinnj ka' llonllo na'.

¹⁴ Nnézkzello leyen' naken ke Spíritu ke Dios, na' naken da wen, bixha nada' yo' da xhinnjen' lo ra'llda'wa', na' nonen nada' ka to be'nn ba nda'o rao da xhinnjen', nench na' zoteze zoa' llona'n.

¹⁵ Bi llejnie'ya'nnra' bin' llakra', bi za'kra' gona' da wen dan' lle'nra' gona'n, na' da xhinnjen' bi lle'nra' gona' na', leren llona'.

¹⁶ Katen' llona' da xhinnj dan' bi lle'nra' gona'n, llakra'kwis, na'll llayakbe'ra' nakse leyen' da wen.

¹⁷ Le kere nada'n llona' ka', da xhinnjen' yo' yichjra'llda'wa' na'n, ll-li'yen nada' llona' da xhinnjen'.

¹⁸ Nnézkzera' bi yo' da wen lo yichjra'llda'wa'. Le lle'nra' gona' da wen na', na' bi za'kra'.

¹⁹ Bi llona' da wen dan' lle'nra' gona' na', llonlla' da xhinnj dan' bi lle'nra' gona'.

²⁰ Na' dan' llona' dan' bi lle'nra' gona'n, kere nada'n llona' ka', da xhinnjen' yo' yichjra'llda'wa' na'n, ll-li'yen nada' nench llona' ka'.

²¹ Kan' llak kia'n: katen' lle'nra' gona' da wen na', le llroe'raote da xhinnjen' yo' lo ra'llda'wa'n.

²² Llawé lo ra'llda'wa' gona' kan' ne ley ke Diosen'.

²³ Na' llakbe'ra' yo' ye to da yo' lo ra'llda'wa' llonon gona' da wen na', na' leren llnebia' nada' llona' da xhinnj.

²⁴ ¡Nya'chrazen' llak kia'! ¿No gakrén nada' nench bill nnebia' da xhinnjen' kwerp kia'n, na' kweyi'n?

²⁵ ¡Llioxken Dios! Toze Le'e wak gone' wara'a rao da xhinnjen', ni ke dan' ben Xhi'nne' Jesucriston'. Na' kone ka' llejnie'ra' llaya'l wzenaya' ley ke Diosen', zan ka nak kwerp kia'n nna naksen ka to wen llin ke da xhinnj na'.

8

Spíritu ke Dios na'n llonn lli'o yel nban zejlikane

¹ Na' nna' ba nakllo Xanllo Jesucriston' txhen, billbi yel llza'kzi' ga't kello nna', le ba llonllo txhen Spíritu ke Dios na', nench gonllo da wen, bill gonllo kan' ne da xhinnjen' dan' yo' lo ra'llda'ollo na'.

² Dan' nakllo Criston' txhen na', Spíritu ke'en llonnen lli'o yel nban, na' ba babejen lli'o xhnia' da xhinnj dan' nsa'a yel got.

³ Leyen' bzoj da Moisésen' bi bzoen yebejen lli'o rao da xhinnjen', le yo' da xhinnjen' lo ra'llda'ollon', na'llen' bibi bxha'ke leyen' gonen. Na'llen' bse'l Diosen' Xhi'nne' Jesucriston' gorje' yellrio ni, gokse' ka be'nnach. Na' Le'en bzane' kwine' ni ke lli'o, nench bill nnebia' da xhinnjen' lli'o dan' yo' lo ra'llda'ollo.

⁴ Ka'n ben Diosen' bse'le' Le'e, nench gakklo gonllo ka nak da wen ka' nllia leyen' bia'a gonllo. Le bill llzenayllo ke da xhinnjen' yo' yichjra'llda'ollo na', zan ba zollo llonllo kon kan' nne Spíritu ke Dios na'.

⁵ Le ka nak zo be'nn llon ake' da xhinnj yo' lo yichjra'llda'o ake' na', yo'teze yo' yichj ake' akre ka gon ake' da xhinnjen' llo'ra'll xpe'r ake' na'. Zan be'nnen' ba zerén Spíritu ke Diosen', yo' yichje' gone' kan' ne Spíritu ke Dios na'.

6 Le cha' yo' yichjlo da xhinnjen' lle'ne xpe'rllon', nsa'n yel got kello. Na' cha' yo' yichjlo dan' llo'ra'll Spíritu ke Diosen', wa't yel nban kello ke chnare, na' sollo nbaraz.

7 Le kate yo' yichjlo da xhinnjen' lle'ne xpe'rllon', Dios na'kzen' llwiello, na' ley ke'e na', bi llzenayllo, ni ke llakse wzenayllo ke.

8 Na' be'nn ka' cha' zo ake' llon ake' da xhinnj kon kan' nen lo ra'llda'o ake' na', bi yeyazra'll Diosen' kan' llon ake' na'.

9 Zan ka nak lli'o zo Spíritu ke Diosen' lo ra'llda'ollo, bill llonllo da xhinnj dan' yo' lo ra'llda'ollon', na' zorenkze Spíritu ke Diosen' lli'o. Na' be'nn bi zo Spíritu ke Criston' lo ra'llda'we', kere da lin' nxenra'lle' Criston'.

10 Na' cha' ba zo Criston' yichjra'llda'ollo, Diosen' ze ne'e ba nakllo be'nn wen, le Le'en lljazorenllo ke chnare, la'kze gat kwerp kellon' ni ke da xhinnjen' de yellrio ni.

11 Na' cha' lo yichjra'llda'ollon' zo Spíritu ke Diosen' be'nnen' basbán Xanllo Jesucriston' radj be'nn wat ka', leska' yesbane' kwerp kello dan' got na', ni ke Spíritu ke'e na', dan' zo lo ra'llda'ollon'.

12 Kan' naken, bi'ch ak, llonen bien wzenayllo ke Spíritu ke Diosen'. Bi llaya'l wzenayllo ke da xhinnjen' de yellrio.

13 Cha' sollo gonllo kon ka nen kello, na' gonllo da xhinnj na', len na' gonen nench sa'kzi'llo. Zan cha' gonllo kan' ne Spíritu ke Diosen', na' bi gonllo dan' zera'll xpe'rllon' na', na'llen' de yel nban kello ke chnare.

14 Le yeololte no be'nn nnawe' llone' dan' llzenie' Spíritu ke Diosen', nak akse' xhi'nn Dios.

15 Dios na' benne' lli'o Spíritu ke'en kan' gokre' lli'o ka xhi'nne'. Ke len na' bill llebllo Diosen' ka llebllo to be'nn znia kat llonllo xchine'. Ba llalwill-loe' llelloe': "Xa".

16 Na' Spíritu ke'e na'kze llalwillen lo ra'llda'ollo nench gakbe'llo nakllo xhi'nn Dios.

17 Cha' nakllo xhi'nn Dios, kello nakse yeolol da ka' ba bchebe' gone' lli'o, leska' txhen nakllo Criston' katen' we'e Diosen' Le'e dan' bchebe'n. Cha' wsanra'll kwinllo wsa'kzi' be'nn lli'o, ni ke Le'e, kan' bsa'kzi' ake' Le'e na', na' Diosen' gone' lli'o yel bara'nn xhen, kan' be'e ke Criston'.

18 Yellrio ni lde ya'ch lde zi'llo. Zan bi gak wsa'kreblon katek yel nbarazen' gonn Diosen' lli'o katen' lljazorenlloe' na'.

19 Leska' yellrion', na' yeololte da ben Dios, ll-bexh aken katen' llin lla wroe' Diosen' yel banez xhen ke xhi'nne' ka'.

20 Le doxhen yellrion', na' da ka' lla'a rawen bxhinnjen; kere to wraze yellrio na'n ben ka', Dios na'kzen' bchoybie' ke, gak ke kan' llak ke nna'. Na' ni'tllo bezllo wayone'n to da wenll.

21 Kana' bill kweyi' dan' de rao yellrion', ke len na' bexhen batxhan' llin lla yeyak lli'o nak xhi'nne' be'nn kobe be'nn za'ke.

22 Le nnézkzello blinte nna' lla, ll-llayrao da ka' ben Diosen' ka ke to no'r be'nn llzo bda'o ke'e.

23 Na' kere leakzen na' ll-llayrao, renkze lli'on ll-llayraorenllo bell-llo. Lli'o ba benn Diosen' Spíritu ke'en nench na' nnézello wllin lla gak wen kello. Na' bell lo ra'llda'ollo, bexhllo baten' gon Diosen' sollo nbaraz nench wroe'n ba nzoe' lli'o ka xhi'nne'.

24 Kan' basrá Diosen' lli'o, bzorao bezllo gak wen

kello, len na' nna bezllo. Nono llra' be'nn nna beze gak da nnezre' ba gok.

²⁵ Zan cha' bexhlllo gak dan' bi nna re'llo na', llaya'l kwexhlllo gaken, bi yénello.

²⁶ Na' Spíritu ke Diosen' llakrenen lli'o, le bi nnézello akren' llaya'l gonllo yelwill-llo Diosen'. Spíritu ke Dios na'n llakbe'ren kat bi llallélllo di'll we'renlllo Diosen', na' len nnen rorazllo di'll da bi llejnie'llo.

²⁷ Dios be'nnen' llwia llyi yichjra'llda'ollon', llejnie're' bin' lle'ne Spíritu ke'en katen' llnnen rorazllo, le ba breje' lli'o nakllo be'nn ke'e. Na' kon da lle'ne Le'e llnnab Spíritun' rawe'.

Diosen' zerene' lli'o na'llen' nono soe lli'o

²⁸ Na' nnézello kat biteze da llak ke be'nn ka' nx-enra'll Diosen', naksen da gakrén leake', le Le'en ba breje' leake' kon kan' bne'e na'.

²⁹ Ka za garjtello, bnneze Diosen' gonlira'll-lloe', na' bne'e gakllo be'nn wen kan' nak Xhi'nne' na', na' bne'e gak Xhi'nne'n be'nn brao rao yeolol-llo, na' lli'o gakllo ka bi'ch lwellje'.

³⁰ Kan' naken, kana'te bne Diosen' gakllo be'nn wen kan' nak Jesucristo na', na' breje' lli'o nakllo be'nn ke'e. Leska' bayone' lli'o be'nn wen ke'e, na' bene' nench gak nbaraz kello yebán'.

³¹ ¿Akxha ka nnerizllo ke da ni? Na' cha' Le'e zerene' lli'o, ni to notno soe lli'o.

³² Diosen' bi bllone' sa'kzi' Xhi'nne' Jesucriston', bzanre' Le'e ni ke lli'o. Len na' ba nnézello gone' lli'o yeolol biteze da yálljello.

³³ ¿Noxha terize nne bi da xhinnj ka' ba ben lli'o ba brej Diosen'? Le Dios na' ba bake'e da xhinnj kellon'.

³⁴ ¿Noxha serize wlliayi'll lli'o? Cristo na' bzane' kwine' bet ake' Le'e nench bake'e do'l kellon', na' babane' radj be'nn wa't ka', na' jallie' cha'we kwit Diosen', llne'e rorazllo.

³⁵ ¿Noxha gak yela'a lli'o rao xhneez Criston' bill llie're' lli'o? ¿Yel ya' yel zi' gak kello na'n wllon? ¿Yel zoya'chen' gak kello na'n wllon? ¿Yel da wray ake' lli'o na'n wllon? ¿Yel llbil lldon na'n wllon? ¿Yel bi de xhara'n na'n wllon? ¿Yel nxholl bi da gak kello na'n wllon? ¿Cha' no lle'ne dan' got ake' lli'on wllon?

³⁶ Ni llak kan' nyoj xti'll Diosen' nen: Xanto', dan' llonlira'llto' rwe'n, zjalla'a be'nn lle'n akre' got ake' neto' do lla do yere.

Llwia ake' neto' ka to xhi'r ba got ake'.

³⁷ La'kze yeolol da ki za'k ko'll-llo, dez de gonllo gan, le nnézello zo Criston' nllie're' lli'o.

³⁸ Nnezra' kwasro billbi de da yela'a lli'o rao yel nllie' ke Diosen', ni yel got, ni yel nban, ni no angl, ni daxi'o, ni no wnebia', ni da llak kello nna', ni bi da za za'a.

³⁹ Ni da zjallia le' yebá, ni da de gabil, na' billre da ben Dios bi gak yeka'n lli'o rao yel nllie' ke Diosen'. Le Le'en ba broe're' kan' nllie're' lli'o, na'llen' bse'le' Xanllo Jesucriston'.

9

Diosen' gokre' be'nn Israel ka' ka xhi'nne'

¹ Nada' naka' Criston' txhen lloa'a di'll li, bi ziya'. Spíritu ke Diosen' llakrenen nada' nench nnezra' di'll lin' lloa'a.

² Llakya'chra', na' bibi wen zo lo ra'llda'wa', ni ke be'nn ka' bi llonlira'll Criston'.

3 To lle'nra' gak kwas Diosen' nada' ka'le, na' wabi'ya' kwit Criston' chenak, nench gone' wen ke be'nn bi'cha' ka', be'nn ka' nak be'nn wrall kia'.

4 Nak ake' be'nn Israel, na'llen' Diosen' gokre' leake' ka xhi'nne', be'e leake' yel bara'nne, na' bne'e gakrene' leake', be'e leake' ley dan' bzoj da Moisésen', na' broe're' leake' akren' gon ake' we'rao ake' Le'e, na' bchebe' gone' da wen ke ake'.

5 Be'nn gor brao ka' bde kana', gok ake' xozxta'o be'nn Israel ka'. Na' rao dialla ke ake' na'n, bra' Cristo be'nnen' bse'l Diosen'. Le Lekze'n nak Dios ke yeololte da de, na' llaya'l we'raolloe' ke chnare. Ka'n gakchga.

6 Bi llaya'l gonllo xhbab bi ben Diosen' kan' bchebe' gone' ren be'nn Israel ka'. Le kere yeolol be'nn ka' gorj rao dialla ke Israel na'n nak dogarj be'nn Israel.

7 Leska' kere yeolol be'nn ka' gorje rao dialla ke da Abraham na'n nake dogarje xhi'nn dialla ke'e, le kin' goll Diosen' Abraham na' kana': "Xhi'nn dialla ke Isaac na', gak dialla ko'on."

8 Na' dan' bne'e ka'n zeje di'll Dios na'n llbeje' be'nn nak xhi'nne' kere dan' gorj ake' rao dialla ke be'nn Israel ka'n, kon be'nn llejle'n, gon Diosen' ke ake' kan' ne'e na', na' gak ake' dogarje xhi'nne'.

9 Kin' goll Diosen' da Abraham na' gone', na' bne'e: "Katen' llin llan' ba bnia' na', na'llen' yeda', kana' ba zo to xhi'nn no'r ko'o Saran'."

10 Na' kere da na'zen', leska' be'e Diosen' di'll ke xhi'nn da Rebeca na', bi ka' gok llopte xhi'nn xozxta'ollo Isaac.

11 Kan' bi nna so bi kwach ka', na' bibi nna gon akbe' no da wen o da xhinnj, Dios na' broe're'

llbeje' noteze be'nne, kere dan' ben ake' ka ne ley na', zan ni ke dan' brej Diosen' leake'n.

¹² Le Dios na' golle' Rebecan': "Bin' garje da nell na', wxhexj yichjbe' rao bin' na'ch na'."

¹³ Na'telle nyoj xti'll Dios dan' ne: "Bllie'ra' Jacob na', na' bwiera' Esaún'."

¹⁴ ¿Na' nnello llon Diosen' da bi zej lixheje? ¡Bi nnello ka!

¹⁵ Le golle' da Moisésen' kana': "Yeya'chra'lla' kon no lle'nra' yeya'chra'lla'. Na' llie'ra' kon no lle'nra' llie'ra'."

¹⁶ Llbej Diosen' be'nn llaya'chra'lle', kere kon kan' lle'ne be'nnen', na' kere ni ke bi da llon ake'n. Dios na'n kon no lle'nre', le'en llaya'chra'lle'.

¹⁷ Na' xti'll Dios na' nyojen kan' golle' be'nn wnebia' ke Egipton', lle'e le'e: "Nada' bena' rwe' be'nn wnebia', nench na' wroe'ra' yel wak dan' llona' ren rwe'. Llona' ka' nench nneze be'nne doxhen yellrio, nada'n zoa' llnebia'."

¹⁸ Ka'n naken Dios na' llaya'chra'lle' kon no lle'nre', na' llone' war lo yichjra'llda'o kon no lle'nre', na'llen' nak ake' war bi llejle' ake'.

¹⁹ Na' ye'o nada': "Cha' ka' naken, bi llaya'l wtobe Diosen' be'nnachen', le nono soe wleyi'lle' dan' lle'nre' gonllon'."

²⁰ Na' llepa' rwe', ¿noxha nako' na'n, llakyoll-reno' Diosen' bi dan' lle'nre' gone' ren rwe'? Ka to ye's de yo, kere wak yen be'nnen' ben len na': "¿Bixchen beno' nada' ki?"

²¹ Le be'nn wen ye'sen' gone'n kon ka llazra'lle', le le'en gone'n. Na' bennj na'kzen' gone' to da nak nbaraz, na' gonte' ye to da bi nakteke nbaraz.

22 Le Diosen' gokra'lle' wroe're' ka gone', we'e yel llza'kzi' ke be'nn bi llzenay ke'e, na' leska' gokra'lle' wroe're' yel wak ke'en. Na'llen' bdape' yel xhenra'lle ke be'nn ka' bi llon da lixheje, na' ba naken kweyi' ake'.

23 Ka'n bene' nench gone' da wen xhen ke noteze wxenra'll Le'e, lli'o llaya'chra'lle'. Kana'te breje' lli'o gak da nbaraz kello katen' yellinllo gan' llie' na'.

24 Lli'o breje', bal-llo nakllo be'nn Israel, na' bal-llo bi nakllo be'nn Israel.

25 Ka'n ne le' yich dan' bzoj Oseas, be'nnen' be'e xti'll Dios kana' nen:
Be'nn ka' bi nake yell kia', nada' wsi'i ake' yell kia', na' be'nn ka' bi blie'ra' na', yep ake' nllie' akre' nna'.

26 Na' yell gan' goll Diosen' be'nn ka':

“Bi nakre yell kia”,

na' yezi'i ake' xhi'nn Dios be'nn nban ke chnare.

27 Na' da Isaías be'nnen' be'e xti'll Diosen' kana', bne'e ki ke xozxta'o be'nn Israel ka': “La'kze be'nn Israel ka' chan akle' ka yoxh da lli' lloa' nisdá'o, txhonnj akze'n yerá.

28 Le Diosen' gone' kan' ba nchoye' ke lli'o be'nnach, na' le gonte' doxhen kan' ba nwie' gone'n.”

29 Gak kan' bzoj da Isaíasen' kana', nen:

Chenak Xanllo Diosen' bi bakwa'ne' to chope be'nn Israel ka',

ba blleyi'llo kan' gok ke be'nn Sodoma ka' ren be'nn Gomorra ka' chenake.

Be'nn Israel ka' bi nxenra'll Criston'

30 ¿Akxha nnello cha'? Be'nn ka' bi nake be'nn Israel, bi bayirj ake' akre gon ake' nench nne

Diosen' nak ake' be'nn wen rawe' na', zan bale' llonlira'll ake' Criston', ke len na' ba nak ake' be'nn wen rao Dios.

³¹ Zan be'nn Israel ka' bnao ake' ley dan' ne, akren' gon ake' nench gak ake' be'nn ke Dios, na' bi bxha'k akre'n.

³² ¿Bixchen gokze ka' ke ake'? Gok ke ake' ka', le llak akre' gon ake' da wen nench gak ake' be'nn wen rawe' na', na' bi gokbe'e akre' cha' be'nn wxenra'll Le'en gak be'nn wen. Na' gok ke ake' ka llak ke be'nn lljache'o to yej.

³³ Ki nyoj xti'll Diosen' ke ake':

Gan' nzi'i Sión wse'la' to be'nne,
na' nake' ka to yej da lljache'o be'nne, na' ka to yej
xhen da lljati' be'nne, na' lljabixe'.

Na' be'nn gonlira'll Le'e na', bi waye'e akre' ni ke
dan' benlira'll ake' Le'e na'.

10

¹ Be'nn bi'che, do yichj do ra'lla' lle'nra' wx-enra'll be'nn Israel ka' Jesucriston' nench yerá ake', na'llen' llalwilla' Diosen', llnnaba' gakrene' leake'.

² Le nnezra' da zan da llon ake', llak akre' da yewé Diosen' llon ake', zan kreren' llon ake'n, le bi nnez akre' akren' llawé Diosen'.

³ Bi llejnie' akre' dan' ba ben Diosen', na' kan' gonllo nench wayakllo be'nn wen rawe'n, le llayirj ake' akre' gon ake' gak ake' be'nn wen rawe'n, na' ka' bi llon ake' kan' lle'ne Diosen' gon ake' na'.

⁴ Ka nak ba bra' Cristo na', ba bayoll ley dan' bzoj da Moisésen', kon cha' lli'o wxenra'll-llo Criston', na'llen' Diosen' wake'e do'l kellon'.

5 Da Moisésen' bzoje' kan' llaya'l gon be'nne, nench gak ake' be'nn wen rao Dios, na' bne'e: "Be'nne gone' doxhen kan' ne ley na', le'en bane' ke chnare."

6 Na' lli'o ba bayak be'nn wen dan' nxenra'll-loe' na', bill llonllo xhbab gákello: "¿Noxhan' chep yebán'?" Le cha' ka' llonllo, llonllo ka be'nn lle'ne lljaletje' Criston' xhanre.

7 Na' leska' bi llonllo xhbab: "¿Noxhan' yetj gan' zjalla'a be'nn wat ka'?" Le cha' ka' llonllo, llonllo ka be'nn lle'nre yelep'e' Criston' radj be'nn wat ka'.

8 ¿Akxha ne xti'll Diosen'? Da nin' ne xti'llen: "Xti'll Diosen' ba zorenkzen rwe', na' ba yo'kzen lloa'o, na' lo ra'llda'o." Na' da nin' xti'll Diosen' dan' wxenra'll-lon' llyixjwe'to'n.

9 Cha' we'reno' be'nne di'll ye akoe' llonlira'llo' Jesucriston', na' cha' do lo yichjra'llda'o llejle'o Dios na'n basbán Jesucriston' radj be'nn wat ka', na'llen' yera'o.

10 Le lo ra'llda'ollon' llejle'llo, na'llen' llayakllo be'nn wen rao Dios, na' kone lloa'llo na', lloe'llo di'll ba llonlira'll-llo Criston', na'llen' llasre'e lli'o.

11 Le xti'll Dios dan' nyojen nen: "Yeolol be'nn llejle' ke'e, bibi yel zdo' gak ke ake'."

12 La'kze be'nn Israel, na' be'nn bi nak be'nn Israel, toz ka llon Diosen' ren yeolol-llo. Le Xanllo Jesucriston' nake' Xan yeolol be'nne, na' da xhen llonla'ye' lli'o kon cha' walwill-loe'.

13 Le noteze be'nne walwill Xanllon', dez de yesre'e le'e.

14 ¿Na' akxha gon ake' walwill ake' Le'e, cha' bi nxenra'll ake' Le'e? ¿Na' akxha gon ake' wxenra'll ake', cha' bi nna yen akre' xti'llen? ¿Na' akxha

gon ake' yen akre' xti'lle'n, cha' nono llra' wzejnie' leake' xti'lle'n?

¹⁵ Na' ¿akxha gon ake' chixjwe' akre' xti'lle'n, cha' nono llra' wse'l leake' chixjwe' akre'n? Ka'kzen' nyoj xti'll Diosen' nen: “Llawello kwis kat ba za'k be'nne llyixjwe' akre' Di'll Wen ke Diosen'.”

¹⁶ Na' kere yeolol be'nne byejle' Di'll Wen ke Diosen', ka'kzen' bne da Isaías be'nnen' be'e xti'll Diosen' kana', bne'e: “Xana', ¿no be'nn ka' ba byejle' keto?”

¹⁷ Ke len na' dan' wxenra'll-lon', lle'nen zga'tek yénello, na' yénello xti'll Diosen'.

¹⁸ Na' nia': ¿Bi nna yen akre' xti'll Criston' lla? Ba ben aksre'n, le kan' nyoj xti'll Diosen', nen: Be'nn lla'a doxhen yellrio ba ben akre' xti'lle'n; na' doxhen ba goslas xti'lle'n.

¹⁹ Leska' nia': ¿Bi nna chejnie' be'nn Israel ka' xti'll Criston'? Ba byejnie' aksere'n, le da Moisés na', bzoje' dan' bne Diosen' ke ake', na' nen:

Gona' wen ke to yell yobre nench re', be'nn Israel ka', yexhe're leake'.

Na' gona' wen ke to yell be'nn bi llejnie', nechkze lla're leake'.

²⁰ Leska' da Isaíasen' bi bllebe' bdixjwe're' kan' bne Diosen':

Be'nn ka' bi bayirj nada', ballel akre' nada'.

Na' be'nn bi bnnab akre' nada', ba broe'rawa' leake'.

²¹ Na' bne'e kan' ben Diosen' ke be'nn Israel ka': “Do lla do yere goxha' be'nn bi bzenay kia', na' gok yichjra'llda'o ake'n war.”

11

Be'nn Israel ka' nxenra'll Jesucriston'

¹ Na' llnnaba': ¿Ba bsanra'll Diosen' be'nn Israel ka', be'nn ka' nak yell ke'e? Ka'a bi naken ka'. Lekze be'nn Israel nada', gorja' rao dialla ke da Abraham, na' ke da Benjamín.

² Kere ba bsanra'll Diosen' be'nn Israel ka', le Lekze'n breje' leake' batna'te nench nak ake' yell ke'e. Lewiá kan' nyoj dan' bne da Elías, be'nnen' be'e xti'll Diosen' kana', bdawe' xhia ke Israelen', lle'e Diosen':

³ “Xana', be'nn ki ba bet ake' be'nn ka' be'e ak xti'llo'n, na' ba bachinnj ake' rao bkoy gan' llaya'l we'rao ake' rwe'n. Ye toga nada' nna zoa' llzoa' xti'llo'n, na' renkze nada', lle'n akre' got ake'.”

⁴ Na'll balli'i Diosen' xti'lle'n, lle'e le'e: “Nna zjani't ye gall mir be'nne ba breja', be'nn bi nna wzoa xhib ake' rao lwa'n, nzi'i Baal.”

⁵ Na' ka'kze nna nakten nna' lla, ba baga'nn ye ra't be'nn ka' ba brej Diosen' dan' nllie're' leake'n.

⁶ Diosen' kere breje' neto', ni ke da llonto' da wen na'. Le chenak breje' neto', ni ke da wen na' llonto' na', bill naken okré da llonn Diosen' neto' yel be'nn cha'o ke'e na' chenake.

⁷ ¿Akhha na' cha'? Dan' llayirj be'nn Israel ka', bi nna yedo'l akre'n; zan be'nn ka' ba breje' nench wxenra'll ake' Le'en, ba bado'l akre'n. Na' be'nn ka' yela' yezikre ben war yichjra'llda'o ake'.

⁸ Na' llak kan' ne xti'll Diosen': “Diosen' bene' leake' nench bi chejnie' akre', na' nna' nak ake' ka to be'nn bi llre'e, na' ka to be'nn bi llene.”

⁹ Leska' bne da Daviden' ke ake':

Yeololte da llawé akre' da llak rao yellrion',
wayakchgan to da wllix da wzap leake',
nench ljabix ake', na' sa'kzi' ake'.

¹⁰ Na' chol akchgue' nench bill re'e akre',
na' ke chnare sa'kzi' akchgue' ka to be'nn noa' yoa'
zi'i, to nleon ko'lle'.

*Diosen' breje' be'nn bi nak be'nn Israel wxenra'll
ake' Le'e*

¹¹ Na' llnnaba': ¿Nak be'nn Israel ka' ka be'ne
byo' yej nia' nench bix ake'n? Ka'a bi naken
ka'. Ni ke dan' bi bzenay ake' na'n, na'llen' go't
latj ke be'nn bi nak be'nn Israel nench bará ake'.
Ben Diosen' ka' nench cha' wayón be'nn Israel ka'
xhbab, na' waxenra'll ake' Le'e.

¹² Le cha' dan' ben be'nn Israel ka' da xhinnjen',
ni't be'nn ka' lla'a rao yellrion' nbaraz, na' cha'
dan' bxinnj be'nn Israel ka', gok wen ke be'nn ka'
bi nak be'nn Israel, leska'kze gontell Diosen' wen
ke be'nn Israel ka' kate llin lla wayechj ake', na'
waxenra'll ake' Le'e.

¹³ De to da yepa' re', re' bi nakre be'nn Israel.
Dios na' bse'l nada' wzejnie'ra' re' xti'lle'n, re' bi
nakre be'nn Israel. Ke len na' llona' kon ga zeroo
sa'kra' nench wzenay be'nn ka' ke Diosen',

¹⁴ le lle'nra' gon be'nn Israel ka' sera'll ake' gon
Diosen' wen ke ake', kan' llone' ke re' nxenra'll
Le'e, na' yedo'l akre' yel wasrá ke Diosen'.

¹⁵ Le chet ka' dan' bkwas Diosen' be'nn Israel
ka' ka'le, nench re' bi nakre be'nn Israel bazore
wen rao Diosen', ka'kze nbaraz kwis wayak katen'
waxenra'll ake' Diosen', gak ake' ka be'nn babán
radj be'nn wat.

16 Ka llon lli'o be'nn Israel kat llonllo yet xtir, ton lloe'llo Diosen' nench nak la'y da ka' yela'. Ka to yay, cha' roen' naken ke Diosen', leska' xho'ze ka' naken ke'e.

17 Na' be'nn Israel ka' nak ake' ka xho'z yay, da ba nchoy xan yayen' to rao yay olivo wen, na' ba bni'ten chla're. Na' re' bi nak be'nn Israel nakre ka xho'z yay olivo da ze yi'xe, da ba bchoye' rawe, na' ba batile'n yay wen na', nench bayaken toze. Na' ka'n nello yay wen na'n ba no'xen re', na' ni'll ke na' nbanrenre.

18 Na' bi gákere cha' nakllre be'nn wen ka be'nn Israel ka', kan' ba llak keré na'. Le kere re'n lloe're yel nban ke ro yayen', yay na'len' llonn yel nban ke re'.

19 Na' nerizre: “Dios na' bene' be'nn Israel ka' ka yay dan' bchoye' xho'ze na', nench bazoe' lli'o roraz ake'.”

20 Ka'kzen' gok, dan' bi benlira'll ake' Criston', ben Diosen' leake' ka xho'z yay dan' ba bchoy xane len, na' ba bazoe' re', le nxenra'llre Cristo na'. Ke len na' bi gakre be'nn ya'ra'lle, lesechich lewxenra'lle'.

21 Cha' Diosen' bi bazi'xhene' ke leake'n nak akte' ka xho'z yayen' dogarje, leska' bi si'xhene' ke re' cha' bi wxenra'lltezre.

22 Lewiaya'nn kan' nak Diosen'. Nake' be'nn wen, na' nakte' be'nn znia. Goke' be'nn znia ke naken bkwase' be'nn Israel ka', na' nake' be'nn wen kwis ke re', bi nakre be'nn Israel. Ke len na' llaya'l setezre wxenra'llre, nench ke leska' kwase' re' ka'le.

23 Na' cha' leake' waxenra'll ake' Diosen' da yobre, yeyak ake' rao ne'e, le nape' yel wak yezoe'

leake' nbaraz rawe'n, na'll yeyak ake' ka xho'z yay dan' bayone' toze kone yay xhne'e na'.

²⁴ Le cha' re' nakre ka xho'z yay olivon' dan' ze yi'xe, na' Diosen' bchoye' re', bazoe' re' rao xho'z yay wen na', la'kze bi nakre dogarje xho'ze, wawellre' yezoe' be'nn Israel ka' le' yayen' da yobre, be'nn ka' nakse ka dogarje xho'z yay na'.

Zan be'nn Israel ka' yeyak be'nn ke Dios

²⁵ Be'nn bi'che, lle'nra' chejnie're da ni da nono nna nneze, nench bi gakre be'nn ya'ra'll, gákere za'klle kerke be'nn Israel ka'. Diosen' be'e latj bi llzenay ake' xti'lle'n nench wayoll waxenra'llre, re' bi nakre be'nn Israel.

²⁶ Wayoll na' yeolol be'nn Israel ka' yerá ake'. Gak kan' nyoj xti'll Diosen' gan' nen: To be'nn za'a gan' nzi'i Sión, yebeje' be'nn ka' lo da xhinnjen', be'nn ka' nak dialla ke da Jacob.

²⁷ Da ni llcheba' gona' ke ake', katen' ba baka'a da xhinnj ke ake'n.

²⁸ Dan' bi llejle' be'nn Israel ka' Di'll Wen ke Diosen', na'llen' ba blli'ye' leake' chla're nench breje' re', bi nakre be'nn Israel chejle're ke'e. Zan Diosen' nllie'kzre' leake', le xozxta'o ake' ka', breje' nench bene' leake' yell ke'e.

²⁹ Le Diosen' bi yeke'e bi da gonne', ni okré dan' llone' ke be'nnach bi yeyatre'n.

³⁰ Re' batna' bi bzenayre ke Diosen', na' dan' bi gokra'll be'nn Israel ka' wzenay ake' ke'e, ba baya'chra'll Diosen' re'.

³¹ Ke len na' bi llzenay be'nn Israel ka' ke Diosen'. Ka'n llak nench llin lla wroe' Diosen' yeya'chra'lle' leake' kan' llaya'chra'lle' re'.

³² Diosen' ba bchoybie' ke yeolol be'nnach de do'l ke ake' dan' bi lzenay ake'n, nench wroe're' yeya'chra'lle' yeololte be'nne.

³³ Be'nn si'n kwis nak Diosen', nnezre' yeololte da llak na' da za gak. Bi gakse chejnie'llo da ka' llone'n, bi nnézello akren' llwie' gone'.

³⁴ Le ki nyoj xti'lle'n: “¿Noxha nombia' yichjra'llda'o Xanllo Diosen' bi dan' llone' xhbabben'? Na' ¿noxha bzejnie' Le'e kan' llaya'l gone'n?”

³⁵ Na' ¿noxha lli'o ba be'llo Diosen' da nak kello, na' wchie'rizelloe' nench wayixhje' dan' ba be'lloe'n?”

³⁶ Le Dios na'n ba bene' yeolol da de, bene' da ka' nench sie' yel bara'nne. Ke len na' llaya'l we'raollo Diosen' ke chnare. Ka'n gakchga.

12

Llaya'l gon kwinllo rallna'a Dios

¹ Be'nn bi'che, ba baya'chra'll Diosen' lli'o, ke len na' lla'tyoera' re', legón kwinre rallna'a Dios chaga nna nbanre. Gak yichjra'llda'oren' yall kan' llazra'll Diosen'. Le ka'n llaya'l we'raolloe'.

² Na' bi gonllo kan' llon be'nn ka' lla'a rao yellrio ni. Llaya'l wcha'a xhbab kellon', na' we'llo latj yekob Diosen' yichjra'llda'ollon', na'llen' nnézello bi dan' lle'ne Diosen' gonllo. Le Le'en lle'nre' gonllo da wen, na' da llayazra'lle', na' da nak lixheje.

³ Diosen' nllie're' nada', na' ba bse'le' nada' lly-ixjwe'ra' xti'lle'n. Ke len na' nia', bi llaya'l gon kwinllo ka to be'nn za'k, llaya'l gakbe'llo Dios na'n

llakrén lli'o wxenra'll-lloe', le Le'en llakrene' lli'o nench gonllo bi da gonllo.

⁴ Le ka'n nak kwerp kello na', zan kwen naken, na' kere toze llin da llon yeololen.

⁵ Ka'kzen' naken ke lli'o, nakllo be'nn zan nx-enra'll-llo Criston', na' yeolol-llo nakrén lwelljlo txhen ren Le'e, nakllo ka toze kwerp.

⁶ Diosen' ba benne' lli'o wde wdere da gon toollo. Na' cha' ba benne' lli'o chixjwe'llo bi da bne'e, llaya'l chixjwe'llon, na' gonlira'll-llo Le'e gakrene' lli'o gonllon.

⁷ Na' cha' ba benn Diosen' gakrenllo be'nne, llaya'l gakerén aklløe' do yichj do ra'll-llo. Na' cha' ba benne' wzejnie'llo be'nne, llaya'l wzejnie' akelloe'.

⁸ Na' cha' Diosen' ba none' rallna'llo wzejnie'llo be'nne gone' da wen, llaya'l wzejnie' akelloe' gon ake'n. Na' cha' ba bne'e we'llo be'nne bi da yalljre', llaya'l we'e aklløe'n do yichj do ra'll-llo. Na' cha' ba benne' gakklo be'nn brao gap wiallo lwelljlo, llaya'l kwe' yichjllø wia aklløe'. Cha' nonne' kelon' waya'chra'll-llo be'nn yobre, llaya'l yewello katen' waya'chra'll aklløe' na'.

Dan' llaya'l gon lli'o nxenra'll Jesucristo na'

⁹ Llaya'l llie' lwelljlo do yichj do ra'll-llo, llaya'l wiello da xhinnj ka', na' gonllo da wen.

¹⁰ Llaya'l llie'llo be'nne, kan' nllie' no bi'ch gorjillo. Bi tedozllo wlanllo bi da wlanllo, llaya'l gap bara'nn lwelljlo.

¹¹ Llaya'l gondipra'll-llo bi gakklo be'nn ria, na' gonllo xchin Diosen' do yichj do ra'll-llo.

12 Llaya'l sollo yewello dan' nnézello yellinllo gan' llia Diosen', na' gaxhénello bi da za'kzi'llo, na' soteze sollo yelwill-llo Diosen'.

13 Na' gakrenllo no be'nn lwelljllo nxenra'll Dios, cha' bi da yallj akre', na' yewello wreblloe' ga zollo, cha' nake' no be'nn zi'te.

14 Na' nnabllo rao Diosen' gak wen ke be'nn llsa'kzi' lli'o. Nnabllo gak la'y ake', na' kere nnabllo gak ake' de'e.

15 Na' llaya'l yewerénello be'nn llawé, na' kwellrenllo be'nn bell.

16 Sorenllo wen lwelljllo, bi gakklo be'nn ya'ra'lle, llaya'l gontezllo txhen noteze be'nn ya'che, bi wlanllo nakllo ka be'nn llejnie'.

17 Cha' bi da llone be'nne lli'o, bi yeyechjllo yelli'llo kan' llon akre' lli'on. Llaya'l gonllo wen rao yeolol be'nne.

18 Gonllo bi da zerao sa'kello nench sorenllo yeolol be'nne nbaraz.

19 Be'nn bi'che nllie'ra' re', na'llen' nia' bi wazi're wzon cha' bi llone be'nne re'. Dios na'kze wie' ka wkwa'nne' be'nn ka' llsa'kzi' lli'on, kan' nyoj xti'll Diosen' nen: “Nada' wia' ka gona' ke be'nnen'.” Ka'n ne Xanllon'.

20 Ke len na': “Cha' llbil lldon be'nn llwie rwe', llaya'l we'o da ye'j gawe'; ka'n llaya'l gono' nench waye're' kan' llonre' rwe'n.”

21 Bi we'llo latj nnebia' da xhinnjen' lli'o, da wen na' yelli'llo ke be'nn ka', nench na' yeyat akre' ke da xhinnj ka' llon akre' lli'on.

13

1 Yeololtello llaya'l wzenayllo ke koxchis be'nn llnebia', le Diosen' bzoe' leake' nnebia' ake'.

² Be'nnen' bi llzenaye ke koxchis ka' ba nzoa Diosen', Dios na'kzen' ll-liayi'lle' chet ka', le Le'en lloe' latj llia ake'. Na' be'nn ka' bi llzenay ke koxchis ka', ba llon ake' nench wsa'kzi' ake' leake'.

³ Le koxchis ka' kere llia ake' nench lleb be'nn ka' llon da wen na', llia ake' nench lleb be'nn ka' llon da xhinnjen'. Cha' lli'o lle'nello sollo wen bi lleblllo, llaya'l gonllo da wen, na'llen' nne ake' llonllo da wen.

⁴ Ka nak koxchis ka', zo ake' llon ake' xchin Diosen' nench sollo wen. Zan cha' llonllo da xhinnj, llaya'l lleb akllloe', le nap ake' yel llnebia' da wsa'kzi' ake' be'nne, cha' llone' da xhinnj, le Dios na'n none' rallna'a ake' wsa'kzi' ake' be'nn llon da xhinnj.

⁵ Ke len na' llaya'l wzenayllo ke ake', na' kere dan' gonn ake' dan' sa'kzi'llo na'zen', leska' llaya'l wzenayllo ke ake' nench na' so lo yichjra'llda'ollo wen.

⁶ Leska' ke len na' llaya'l chixhjlllo kat bi da llo'tllo, na' bi da lla'ollo, le be'nn ka' llnebia' na'n, llon ake' da llaya'l gon ake', le Dios na'n nzo'e' leake' gon ake'n.

⁷ Na' chixhjlllo cha' bi da llba'yillo, cha' be'nn bi da llaya'l we'lloe', llaya'l we'lloe'n, cha' bi da llo't lla'ollo, llaya'l chixhjlllo rao be'nn wachixhjen'. Be'nn llaya'l gapllo bara'nn, gaplloe' bara'nne, na' be'nn llaya'l gonllo xhen, gonllloe' xhen.

⁸ Ni to nono ba'yillo ke'e, na' llaya'l llie' lwelljlllo. Le be'nnen' nllie' lwellje'n, ba llonkze' doxhen kan' ne ley ke Diosen'.

⁹ Ley na' nen: "Bi tarenre no'r bi nak no'r keré, na' be'nn byio bi nak be'nn keré, na' bi gakre be'nn wen xhia, bi kwanre, bi chirjla'llre xti'll be'nne, bi

sera'llre bi da de ke be'nne.” Na' biteze di'll yobre dan' nllia Diosen' bia'a gonllo, llayaken toze, na' nen: “Llie'ro' be'nn lwelljo' ka'kzen' nllie' kwino'.”

¹⁰ Le be'nne yo' yel nllie', bibi llone' da ll-lleyi' be'nn lwellje'n. Ke len na' llonllo doxhen kan' ne ley na', cha' nllie'llo be'nne.

¹¹ Legón yeolol ka da ki, na' leyeyakbe'e bin' ba za'a. Ke len na' bill llaya'l gatra'll-llo ka llon to be'nn lltasxen. Le be'nnen' nak wasrá kellon', ba zelle'e awchoch kerke kan' bxenra'll-lloe'n.

¹² Ba llonen ka bale, ba zo rez cheni', ke len na' bill gonllo da xhinnj ka'. Lewago' beni' ke Xanllo Diosen' lo yichjra'llda'ore, na' sollo xhnid ka llon to be'nn waka'a ya kat ze'e llape'.

¹³ Llaya'l gonllo da wen, ke nak ba dallo rao beni' ke Diosen'. Bi lenllo ga lle'j llaoxen ake', bi gakllo be'nn wazó, bi tarenllo xho'r xhyio be'nne, na' bi gonllo da nak zban, na' bi tirlén lwelljllo, na' bi waxhé' lwelljllo.

¹⁴ Llaya'l gon kwinnllo lo na'a Xanllo Jesucriston', na' gak yichjra'llda'ollon' kan' nak ke'e na', nench na' da xhinnjen' dan' zera'll xpe'rllon', bi nnebia'n lli'o.

14

Ka llaya'l serenllo be'nn ka' bi nna wxenra'llya'nne

¹ Cha' to be'nn ba nxenra'lle' Criston', na' bi nna wxenra'lle' kwasro, lewrebe' gake' re' txhen, na' bi gakyollrenre' ka nak dan' bi nna wxenra'llya'nne' na'.

² Le zjani't be'nn nxenra'll Dios, na' llak akre' wakse gao ake' biteze yel wao, na' ni't be'nn bi

nna wxenra'llya'nne kwasro, na' lleb ake' gao ake' biteze.

³ Na' be'nn ka' llao biteze yel wao, bi llaya'l gon ake' kaze be'nn ka' bi llao kon ganze, na' be'nn ka' bi llao ake' biteze bi yel wao, bi llaya'l gon ake' kaze be'nn ka' llao biteze, le Dios na' bazenia'ne'e llop kwen akte'.

⁴ ¿Noxha nako' rwe' nench wlliayi'llo' akren' llon be'nnen' ba brej Diosen' nench none' le'e ka be'nn wen llin ke'e? Dios na' nake' ka xane', na' Le'en nnezre' cha' llone' da wen o cha' llone' da xhinnj, na' lekze Le'en nape' yel wak wzoe' le'e gonlle' da wen.

⁵ Zjani't be'nn llak akre' zo to lla naklle lla xhen, za'kllen rao Dios ka lla ka' yela'. Na' ni't be'nn llak akre' toze ka nakse yeololte lla ka'. Totollo llaya'l gonllon do yichj do ra'll-llo dan' chejnie'llo llaya'l gonllo.

⁶ Be'nn ka' llake zo lla da za'kll ka lla ka' yela' na', llbej ake' to lla nench lloe'xhen ake' Dios. Na' be'nn ka' llake toze ka nakse yeololte lla na', leska' lloe'xhen ake' Dios, kon ka xhbab ke ake' na'. Na' be'nn llao biteze yel wao, lloe'xhen ake' Dios katen' llao ake'n na', le yel llioxken ke Diosen' lloe' ake' ke dan' lle'j llao ake' na'. Na' be'nn ka' bi llao biteze, bi llao ake'n dan' llon ake' xhen Diosen', na' leska' yel llioxken ke Diosen' lloe' ake'.

⁷ Le ni to lli'o chak nbanllo, bi yo' lo na'llo kwinnllo; leska' kate gatllo, kere yo'llo lo na'a kwinnllo.

⁸ Ke len na' chak nbanllo, sollo gonllo dan' lle'ne Xanllo Jesucristo na'; na' cha' gatllo, lekze kon kan' nnekze Le'en gatllo. Kon rao na'a Xanllo naksen yo'llo cha' nbanllo o cha' gatllo.

⁹ Le Xanllo Criston' gote', na' babane' radj be'nn wat ka' nench na' nake' Xan yeolol be'nn, ka be'nn ban ren be'nn ba got.

¹⁰ Na' rwe', ¿bixchen ll-liayi'llo' be'nn lwelljo'n? ¿Na' rwe' bixchen llonoe' kaze? Le yeololtellon' lljazello rao Criston' gan' gone' yel koxchisen'.

¹¹ Le xti'll Diosen' nyojen nen:

Da li kwis naka' Dios, zoa' nbana',
na' yeolol be'nne yedzoa xhib ake' rawa'n,
na' yeolole' yeyombia' ake' toze nada'n za'ka' wx-
enra'll ake'.

¹² Kan' naken, na' yeololtellon' yedello di'll rao Diosen', cha' bi da benllo chak nbanllo.

Bi wlli'yлло be'nn lwelljlo gone' da xhinnj

¹³ Ke len na' bi naken ke lli'o wlliayi'll-llo be'nn lwelljlo cha' bi da llone'. Da llaya'l gonllo, wiallo cha' lli'on bin' llonllo, na'llen' ll-li'yen be'nnen' gone' da xhinnjen', na' wsanra'lle' bill wxenra'lle' Diosen'.

¹⁴ Xanllo Jesucristo na' bzejnie're' nada' bn-nezra' bi naken xhia cha' gaollo biteze yel wao. Zan cha' to be'nne gacre' naken xhia dan' gawe' na', naksen xhia ke'e cha' gawe'n.

¹⁵ Cha' be'nn lwelljlo llakre' tore dan' llaollon', na' cha' llaotezllon, bi nllie'lloe' chet ka'. Criston' be'e kwine' gote' ni ke be'nn lwelljllon', na' lli'o bi llaya'l gaollo bi da gonen nench gak chope be'nn lwelljllon', na' kwej yichje' Criston', na' kweyie'.

¹⁶ Bi we're latj nne be'nn ka' ke da wen na' llonre.

¹⁷ Le ka nak yel llnebia' ke Diosen', kere naken da ye'jllon, na' da gaollon. Zan naken da zej

lixheje, na' gonllo ka ni'trén be'nn lwelljlo wen, na' sollo nbaraz ba yo' Spíritun' lo ra'llda'ollo.

18 Le be'nnen' llon ki, le'en lloe'rawe' Criston'. Na' llawé Diosen' kan' llone', leska' llazra'll be'nn ka' kan' llone' na'.

19 Ke len na' llaya'l yeyirjla'll-llo ka sorén lwelljlo wen totollo, na' gakrenllo be'nn lwelljlo, nench na' so ake' wxenra'll ake' Criston'.

20 Bi wchixra'll-llo be'nn lwelljlo cha' llaollo da llakre' bi naken wen gaollo. Wakse gaollo biteze yel wao, zan bi naken wen gaollon cha' len llchixra'llen be'nn lwelljlo.

21 Naksen wen bi gaollo be're, na' bi ye'jlo xis uva da llsolle be'nne, na' billre da gonllo cha' wchixra'llen be'nne gone' da xhinnje, na' kwej yichje' bill wxenra'le' Criston'.

22 Cha' zollo wen rao Diosen' dan' llonlira'll-lloe', lli'oze ren Dios na' nnézello. Nbarazen' zollo cha' nnézello to lo ra'llda'ollon' bibi do'l kello de.

23 Na' cha' bi da gaollo na' llakgánello, nakse xhia kello, le llákello bije llaya'l gaollo dan'. Le yeololte bi da llonllo, cha' llakgánello kat llonllon na', naksen xhyia kello.

15

Llaya'l llie'llo be'nn lwelljlo

1 Lli'o ba zello war rao xhnez Diosen', llaya'l gapllo yel xhenra'll ren be'nn ka' bi nna chejnie' kwasro, na' bi gonllo kon ka da llazra'll lli'oze.

2 Totollo llaya'l gonllo da wen da yeyazra'll be'nn lwelljlo, na' gonllo bi da gonllo nench gakrenen leake' chejle' ake' ke Diosen'.

³ Ka'n gonllo, le ka'n gok ke Criston', bi bene' kon ke llazra'lle', gok ke'e kan' nyoj xti'll Diosen': "Di'll yel ya' ke be'nn ka' bwie rwe'n, bxhoan ko'lla'."

⁴ Na' doxhen xti'll Diosen' dan' bzoj be'nn ka' kana', llzejnie'n lli'o nench sello war wxenra'llllo Diosen', na' sollo rez wllin lla gon Diosen' wen kello.

⁵ Dios be'nnen' llonn lli'o yel llxhenra'll nench llonllo war sechochllo rao xhneze'n, gakrenchgue' re', gacre toze kon kan' broe' Xanllo Jesucriston' lli'o,

⁶ nench toze kan' nne yeololre kat we'raore Diosen', be'nnen' nak Xa Xanllo Jesucriston'.

Diosen' lle'nre' be'nn bi nak be'nn Israel wx-enra'lle' Le'e

⁷ Ke len na' llaya'l wazenia'na'a lwelljre, kan' ben Criston' bazenia'ne'e lli'o nench gakxhen Diosen'.

⁸ Na' ni nia' re', kan' ben Xanllo Jesúsén', bx-hexj yichje' bene' ka' to be'nn wen llin, nench na' gokrene' be'nn Israel ka', na' kone ka' broe're', di'll lin' be'e Diosen', golle' xozxta'ollo ka' gone' wen ke ake'.

⁹ Leska' bed Criston' ke be'nn ka' bi nak be'nn Israel nench wxenra'll ake' Dios, dan' ba baya'chra'lle' leake' na', gok kan' nyoj xti'll Diosen' nen:

Ke len na' wa'a yel llioxken ko'o, kon ga zjalla'a be'nn ka' bi nak be'nn Israel,
na' gola' we'rawa' rwe'.

¹⁰ Na' ye to kwen gan' nen:

Re' bi nak be'nn Israel, leyewé ren be'nn ka' ba nxenra'll Diosen'.

¹¹ Na' ye to gan' nen:

Lewe'rao Xanllo Dios, re' bi nakre be'nn Israel.

Na' legonxhene', re' lla're yeololte yell.

¹² Na' ye to bne da Isaías be'nnen' be'e xti'll Dios kana':

To be'nne yede' rao dialla ke da Isaí.

Na' Le'e nnebie' be'nn ka' bi nak be'nn Israel,

na' be'nn ka' bi nak be'nn Israel kwez ake' Le'e.

¹³ Diosen' llone' nench llawello dan' nnézello yellinllo gan' llie' na'. Na' llnaba' nench gonchgue' sore nbaraz dan' llonlira'llre', na' gonchgue' nench gakrén Spíritu ke Diosen' re', yewere kwezre yellinre gan' llie' na'.

¹⁴ Be'nn bi'che, nnezra' ba nakre be'nn llon da wen, na' llejnie're, na' llak llzejnie're be'nn llwelljre.

¹⁵ Na' le' yich dan' bzoja' re' ni, ba bayaxhja' golla' re' to chop da ka' nench ke ganra'llre, le brej Diosen' nada' yel be'nn wen ke'e na'.

¹⁶ Breje' nada' nench chixjwe'ra' xti'llen' rao be'nn bi nak be'nn Israel. Llo'e' akre' Di'll Wen ke Diosen' nench gak ake' ka to da wayazra'll Dios. Na' Spíritu ke'en gonon nench gak ra'llda'o ake'n yall.

¹⁷ Le llawera' llona' xchin Diosen' dan' ba gokrén Xanllo Jesucriston' nada' llona'n.

¹⁸ Bi llayaxhja' wa'a di'll billre da ba ben be'nn yobre, na'llen' lloa'a di'll ke da ba ben Criston', le Le'en llakrene' nada' lloa'a xti'llen', na' billre da llona' nench zan be'nn ka' bi nak be'nn Israel ba llejle' ake' ke'e.

¹⁹ Le Spíritu ke Dios na'kzen' gokrenen nada' bena' yel wak, na' billre da babane be'nne doxhente ga bya'a, le be'rén ake' xti'll Jesucriston', bzorawa' Jerusalén ballintia' gan' nzi'i Ilírico.

20 Na' be'la'lla' bia'a Di'll Wen dan' llzejnie' ke Criston' gan' nono nna gonlira'll Le'e, le bi gokra'lla' wlana' latj ke be'nn ga ba llzejnie' akre' xti'll Diosen'.

21 Na' llonen kan' ne xti'll Diosen':
Be'nn ka' bi nna yene xti'llen, re'e akchguere',
na' be'nn ka' bi nna nneze kan' llone'n, chejnie'
akchguere'.

Pablon' llwie' cheje' Roma

22 Ke len na' bi nna yeda' yedra'nna' re', la'kze da zan ras ba gokra'lla' yeda'.

23 Batna'te lle'nra' yedwia' re', na' nna'll bayoll bena' dan' bro' Diosen' rao na' gona' do ni.

24 Kate cha'a gan' nzi'i España, kana' tia' wia' re'. Na' nbaraz gakra' kat yeyoll re'ra' re', na' gakrenre nada' nench na' wasyolla' cha'a gan' ba nwia' cha'a.

25 Na' ka nak nna' cha'a Jerusalén na', ljasana' mell da gakrenen be'nn lwelljlo ka' zjalla'a na', be'nn ka' ba brej Diosen' llonlira'll Le'e.

26 Le be'nn lwelljlo ka' lla'a yell ka' zjalli' gan' nbane Macedonian', na' Acaya, btop ake' mell da gakerén ake' be'nn ya'ch ka' ba nxenra'll Dios, be'nn ka' lla'a Jerusalén na'.

27 Na' btop ake' mellen', na' bawé akre' btop ake'n, le naken to okré da llaya'l gon ake' ke be'nn Israel ka'. Le be'nn Israel ka'n be'e ake' leake' yeolol da wen da ba bzejnie' Dios leake', la'kze bi nak ake' be'nn Israel, na'llen' llaya'l gakerén ake' leake' bi da yallj akre'.

28 Kat ba bayoll bena' rao na'a be'nn Jerusalén ka' mellen' bdop na', kana'telle sa'a cha'a España', na' tia' wia' re'.

29 Nnezra' katen' yeda' gan' zore na', we'rena' re' Di'll Wen ke Criston', na' da xhen gonla'y Diosen' lli'o.

30 Na' lla'tyoera' re', be'nn bi'che, ni ke Xanllo Jesucriston', na' ni ke yel nllie' ke Spíritu ke'e na', llnnaba' gakrenre nada', yelwillre Diosen' nench gakrene' nada'.

31 Na' lewnnab bi gaka' rao na'a be'nn Israel ka', be'nn ka' bi nxenra'll Cristo gan' nbane Judea na', leska' lewnnab ke be'nn lwelljllo ka' lla'a Jerusalén na', nench chazra'll ake' dan' we'e ake' na'.

32 Na' cha' Diosen' gonne' latj, nbaraz yeyeda' gan' zoren', na' yezi'ra'lla' yell keré na'.

33 Na' Dios be'nnen' nzoa lli'o nbaraz sorenchgue' re'. Ka'n gakchga.

16

Pablon' llwape' bal be'nn lla'a Roma lliox

1 Llnnaba' rao re', gonre wen ke no'r zanllon' re Feben', be'nnen' ben xchin Dios ren be'nn ka' lldop ll-lly llonlira'll Criston' gan' nzi'i Cencrea.

2 Lewrebe' kan' llaya'l gone lwelljllo, lli'o nakllo be'nn nxenra'll Dios. Legakrene' cha' bi da yalljre', le ka'n ba gokrene' be'nn zan, na' leska' ba gokrenkze' nada'.

3 Na' lewap no'ren' nzi'i Priscilan' lliox, na' ren be'nnen' nzi'i Aquila. Leake'n ba ben ake' llin ke Xanllo Jesucriston' txhen ren neto'.

4 Leake' bzane yel nban ke ake' nench basrá ake' nada' rao yel got. Na' lloa'a yel llioxken ke ake' kan' ben ake' na'. Leska' be'nn ka' bi nak be'nn

Israel, be'nn bi'chlo ka' llonlira'll Jesucriston', lloe' ake' leake' yel llioxken.

⁵ Lewap be'nn ka' lliox, be'nn ka' lldop rill Priscilan' ren Aquila, llon ake' xhen Jesucriston'. Na' lewap lliox be'nnen' nllie'ra', be'nnen' re Epeneto, le nake' be'nn nell bxenra'lle Criston' gan' nzi'i Acayan'.

⁶ Na' lewap Marían' lliox, no'ren' ba ben xchin Dios gan' zore na'.

⁷ Na' lewap be'nn wrall kia' ka' lliox, be'nnen' nzi'i Andrónico, na' ren be'nnen' nzi'i Junias. Le zga'tek leake'n bxenra'll ake' Criston' ka nada', na' jacho'to' rill ya txhen. Na' yezikre postl ka' lloe' ake' di'll wen ke ake'.

⁸ Lewap lliox be'nnen' nllie'ra', be'nnen' nzi'i Amplias, le ba nxenra'lle' Xanllo Criston'.

⁹ Lewap be'nnen' nzi'i Urbano lliox, be'nnen' llonrén lli'o xchin Criston', na' leska' be'nn nzi'i Estaquis, be'nnen' nllie'ra'.

¹⁰ Lewap be'nnen' nzi'i Apeles lliox. Da xhen ba broe're' nxenra'lle' Criston' do yichj do ra'lle'. Leska' be'nn ka' zjalla'a rill be'nnen' nzi'i Aristóbulo, lewap ake' lliox.

¹¹ Na' lewap be'nn bi'ch lwellja' nzi'i Herodión na' lliox, leska' be'nn ka' zjalla'a rill be'nnen' nzi'i Narciso, be'nn ka' nxenra'll Cristo na'.

¹² Lewap be'nnen' nzi'i Trifenan' lliox ren be'nnen' nzi'i Trifosa, no'r ka' llon xchin Xanllo Jesucriston'. Leska' be'nn zanllo nllie'llo nzi'i Pérsidan', lewape' lliox, wa ba bene' xchin Xanlon'.

¹³ Na' lewap be'nnen' nzi'i Rufon' lliox, nake' be'nn brao ke lli'o nxenra'll Xanllo Jesucriston'.

Leska' xhne'e na', lewape' lliox, le ba none' nada' ka xhi'ne'.

14 Lewap be'nnen' nzi'i Asíncriton' lliox, rente be'nnen' nzi'i Flegonte, ren be'nnen' nzi'i Hermas, ren be'nnen' nzi'i Patrobas, na' be'nnen' nzi'i Hermes, na' ren be'nn bi'chllo ka' zorén leake' na'.

15 Na' lewap be'nnen' nzi'i Filólogon' lliox ren be'nnen' nzi'i Julia, na' ren be'nnen' nzi'i Nereo, na' be'nn zane', na' be'nnen' nzi'i Olimpas, na' ren yeolol be'nn bi'chllo ka' zjazorén leake'.

16 Na' kate yedop yellayre, lewno'p na'a llwelljre kat wapre lliox, na' wroe'n nllie' llwelljre. Na' be'nn ka' lldop ll-lly llonlira'll ake' Criston' yeololte yell gan' ba bya'a na', llwap ake' re' lliox.

17 Be'nn bi'che, llmnaba' rao re', lewiá bi wzenayre ke be'nn ka' nak be'nn watil be'ne, be'nn ka' llzoa da llonbe'y nench bi gonre dan' ba bsdre ke Diosen'. Bi gonre be'nn ka' txhen.

18 Le bi llejle' ake' ke Xanllo Jesucriston', llon ake' ka nen ke ake', na' llon ake' da yo' lo yichjra'llda'o ake'. Na' lloe' ake' di'll da yewé be'ne nench llxoayay ake' leake'.

19 Yeololte be'ne nnez akre' llzenayre ke Diosen', na'llen' llawera' kan' llonren'. Na' lle'nra' gakre be'nn llejnie' nench wzenayre ke da wen na', na' bi wzenayre ke da wxhiye'n.

20 Na' Dios be'nnen' nzoa lli'o nbaraz, wchochj wlanchgue' daxi'on, na' bi soen nnebia'n lli'o. Na' Xanllo Jesucristo na', sechgue' gakrene' re'.

21 Na' Timoteo be'nnen' llonrén nada' xchin Criston' ganni, llwape' re' lliox, na' leska' be'nn bi'ch llwellja' ka' nzi'i Lucio, na' be'nnen' nzi'i Jasón, na' rente be'nnen' nzi'i Sosípater.

²² Na' nada' Tercio be'nn wazoje, leska' llwapa' re' lliox, nonllo txhen nxenra'll-llo Xanllon'.

²³ Leska' be'nnen' nzi'i Gayon' llwape' re' lliox. Nada' Pablo zoa' rille' ni, na' lekze rille' ni, lldope be'nn ka' nxenra'll Criston'. Leska' be'nnen' nzi'i Erasto be'nnen' nake' rao ne'e mell ke yell na', llwape' re' lliox, na' ren be'nn bi'che'n nzi'i Cuarto.

²⁴ Sochga Xanllo Jesucriston' gakrenchgue' re'. Ka'n gakchga.

Llone' xhen Dios

²⁵ We'raollo Dios. Le'en nap yel wak gakrene' re', sore wxenra'llre kan' ne Di'll Wen dan' lly-ixjwe'ra'n, na' llzejnie'ra' be'nne ke Jesucriston'. Na' llzejnie'ra' xti'll Dios dan' nono nna nneze kan' za xe yellriote.

²⁶ Na' Diosen' ba bzejnie're' lli'o nna', bixha zejen da ka' bllia Diosen' bia'a ka nak da ka' bzoj be'nn ka' be'e xti'lle'n kana'. Na' Dios be'nnen' zo ke chnare lle'nre' chej di'll ke'en yeololte yell, nench chejle' yeolol be'nne ke Jesucriston', na' wzoa ake' xti'lle'.

²⁷ Toze Diosen' za'k wxenra'll-llo, toze'n nape' yel si'n. Na' bse'le' Jesucriston' gakrene' lli'o, ke len na' gonxhenlloe' ke chnare. Ka'n gakchga.

**Di'Il dan' nsa'a yel nban (El Nuevo
Testamento en el Zapoteco de Yalálag)
New Testament in Zapotec, Yalálag (MX:zpu:Zapotec,
Yalálag)**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yalálag

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yalalag [zpu], Mexico

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yalálag

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d8abdc19-7872-5010-9ef1-465148ed0f0c